

SATURS

SATURS	1
I. VISPĀRĒJIE NOTEIKUMI	1
1. NOTEIKUMOS LIETOTIE TERMINI.....	1
2. APDROŠINĀŠANAS LĪGUMA NOSLĒGŠANA UN TĀ SPĒKĀ ESAMĪBA	2
3. APDROŠINĀJUMA ŅĒMĒJA, APDROŠINĀTĀ PIENĀKUMI	3
4. APDROŠINĀŠANAS SABIEDRĪBAS TIESĪBAS UN PIENĀKUMI	4
5. PAZIŅOŠANAS KĀRTĪBA	4
6. APDROŠINĀŠANAS LĪGUMA PIRMSTERMIŅA IZBEIGŠANA UN APDROŠINĀŠANAS PRĒMIJAS ATMAKSĀŠANA.....	4
7. VISPĀRĒJIE IZŅĒMUMI	5
8. APDROŠINĀŠANAS ATLĪDZĪBA, PAŠRISKS UN ATSKAITĪJUMI.....	6
9. LĒMUMS PAR APDROŠINĀŠANAS ATLĪDZĪBAS IZMAKSU UN TĀS IZMAKSAS TERMIŅŠ	6
10. VAIRĀKKĀRTĪGĀ APDROŠINĀŠANA.....	7
11. KONFIDENCIĀLA INFORMĀCIJA UN PERSONAS DATU IZMANTOŠANA	7
12. STRĪDU IZSKATĪŠANA UN TIRGUS UZRAUDZĪBA	7
13. REGRESA TIESĪBAS	7
II. MĀJOKĻA APDROŠINĀŠANA	7
14. MĀJOKĻA APDROŠINĀŠANAS SADAĻĀ LIETOTIE TERMINI.....	7
15. APDROŠINĀŠANAS OBJEKTS	8
16. APDROŠINĀTIE RISKI	9
17. APDROŠINĀJUMA SUMMA	12
18. NEATLĪDZINĀMIE ZAUDĒJUMI	13
19. APDROŠINĀŠANAS ATLĪDZĪBA	13
20. VIRSAPDROŠINĀŠANA, ZEMAPDROŠINĀŠANA	14
21. DROŠĪBAS NOTEIKUMI	15
III. CIVILTIESISKĀS ATBILDĪBAS APDROŠINĀŠANA	15
22. CIVILTIESISKĀS ATBILDĪBAS APDROŠINĀŠANAS SADAĻĀ LIETOTIE TERMINI	15
23. ATLĪDZINĀMIE ZAUDĒJUMI	15
24. APDROŠINĀTAIS/ -TIE	16
25. APDROŠINĀŠANAS TERITORIJA	16
26. PAPILDUS IZŅĒMUMI	16
27. RĪCĪBA ZAUDĒJUMU NODARĪŠANAS GADĪJUMĀ.....	17
28. SPECIĀLIE NOSACĪJUMI ATTIECĪBĀ UZ APDROŠINĀŠANAS ATLĪDZĪBAS PIETEIKUMA IZSKATĪŠANU UN APDROŠINĀŠANAS ATLĪDZĪBAS NOTEIKŠANU	17

I. VISPĀRĒJIE NOTEIKUMI

Šo noteikumu sadaļu „Vispārējie noteikumi” piemēro gan mājokļa apdrošināšanai, gan civiltiesiskās atbildības apdrošināšanai.

1 NOTEIKUMOS LIETOTIE TERMINI

- 1.1 **Apdrošināšanas sabiedrība** - If P&C Insurance AS, reģistrēta Igaunijas Republikas Komercreģistrā ar reģistrācijas Nr.10100168, juridiskā adrese Pronksi 19, Tallina, 10124, Igaunija, kuras vārdā Latvijas Republikā darbojas If P&C Insurance AS Latvijas filiāle, kas reģistrēta Latvijas Republikas Komercreģistrā 2008.gada 19.novembrī ar vienoto reģistrācijas Nr.40103201449.
- 1.2 **Līguma puses** - apdrošināšanas sabiedrība un apdrošinājuma ņēmējs.
- 1.3 **Apdrošinājuma ņēmējs** – juridiska vai fiziska persona, kura noslēdz apdrošinājuma līgumu savā vai citas personas labā.
- 1.4 **Apdrošinātais** – apdrošināšanas polisē norādītā fiziskā persona, kurai ir apdrošināmā interese.
- 1.5 **Atlīdzības saņēmējs** - apdrošināšanas polisē norādītā fiziskā vai juridiskā persona, kurai ir apdrošināmā interese un kurai paredzēta apdrošināšanas atlīdzības izmaksa, iestājoties apdrošināšanas gadījumam. Ja apdrošināšanas polisē nav norādīts citādi, tiesības saņemt apdrošināšanas atlīdzību, iestājoties apdrošināšanas gadījumam, ir apdrošinātajam.
- 1.6 **Apdrošināšanas pieteikums** – apdrošināšanas sabiedrības noteikts dokuments, kuru apdrošinājuma ņēmējs vai apdrošinātais iesniedz apdrošināšanas sabiedrībai, lai informētu to par apdrošināšanas objektu, faktiem un apstākļiem, kas nepieciešami apdrošināmā riska novērtēšanai.
- 1.7 **Apdrošināšanas līgums** - apdrošināšanas sabiedrības un apdrošinājuma ņēmēja vienošanās, saskaņā ar kuru apdrošinājuma ņēmējs uzņemas saistības maksāt apdrošināšanas prēmiju līgumā noteiktajā veidā, termiņos un apmērā, kā arī izpildīt citas līgumā noteiktās saistības, bet apdrošināšanas sabiedrība uzņemas saistības, iestājoties apdrošināšanas gadījumam, izmaksāt līgumā norādītajai personai apdrošināšanas atlīdzību vai nodrošināt pakalpojumus atbilstoši apdrošināšanas līgumam.
- 1.8 **Apdrošināšanas polise** - dokuments, tai skaitā elektronisks dokuments vai elektroniska dokumenta izdrukā, kas apliecina apdrošināšanas līguma noslēgšanu un ietver apdrošināšanas sabiedrības noteikta parauga apdrošināšanas pieteikumu, šos apdrošināšanas noteikumus, kā arī visus grozījumus, papildinājumus un pielikumus, par kuriem apdrošināšanas sabiedrība un apdrošinājuma ņēmējs ir vienojušies apdrošināšanas līguma darbības laikā.

- 1.9 **Distances apdrošināšanas līgums** – apdrošināšanas līgums, kas noslēgts, izmantojot distances saziņas līdzekļus - pastu, telefonu, faksimilu, internetu, elektronisko pastu vai citus informācijas nosūtīšanas vai pārraidīšanas līdzekļus.
- 1.10 **Apdrošināšanas periods** – apdrošināšanas polisē norādītais apdrošināšanas līguma darbības laiks, kurā apdrošināšanas līgums ir spēkā.
- 1.11 **Apdrošināšanas prēmija** – apdrošināšanas sabiedrības aprēķinātais un apdrošināšanas polisē noteiktais maksājums par apdrošināšanu.
- 1.12 **Apdrošinājuma summa** – apdrošināšanas polisē noteiktā naudas summa, par kuru ir apdrošināts apdrošināšanas objekts un kas ir maksimālā summa, kuru apdrošināšanas sabiedrība var izmaksāt par zaudējumiem vai bojājumiem, kas nodarīti apdrošināšanas objektam.
- 1.13 **Atbildības limits** – apdrošināšanas sabiedrības maksimālā izmaksājamā naudas summa civiltiesiskās atbildības apdrošināšanā.
- 1.14 **Apdrošināšanas gadījums** - ar apdrošināto risku cēloņsakarīgi saistīts pēkšņs un neparedzēts notikums, kas noticis apdrošināšanas polisē norādītā teritoriālā seguma robežās un apdrošināšanas perioda laikā, un kuram iestājoties paredzēta apdrošināšanas atlīdzības izmaksa atbilstoši apdrošināšanas līgumam.
- 1.15 **Apdrošināšanas atlīdzība** - apdrošinājuma summa, tās daļa vai cita par apdrošināšanas gadījumu izmaksājamā summa, vai nodrošināmie pakalpojumi atbilstoši apdrošināšanas līgumam.
- 1.16 **Pašrisks** – apdrošināšanas polisē norādīta zaudējumu daļa, kas izteikta fiksētā naudas summā vai procentos un kuru, iestājoties apdrošināšanas gadījumam, sedz apdrošinātais vai apdrošinājuma ņēmējs.
- 1.17 **Apdrošināmā interese** - interese neciest zaudējumus, iestājoties apdrošinātajam riskam.
- 1.18 **Apdrošinātais risks** – apdrošināšanas polisē paredzētais no apdrošinātā gribas neatkarīgs notikums, kura iestāšanās iespējama nākotnē.
- 1.19 **Teritoriālais segums** – teritorija vai vieta, kurā ir spēkā apdrošināšanas līgums un kura ir norādīta apdrošināšanas polisē. Apdrošināšana nav spēkā ārpus apdrošināšanas polisē norādītās teritorijas vai vietas.
- 1.20 **Terorisms** - jebkuras personas vai personu grupas(u) darbība, kas iekļauj, bet neaprobežojas ar spēka vai vardarbības, vai tās draudu lietošanu, vai nu tās rīkojas vienas pašas vai saistībā ar kādu(ām) organizāciju(ām), vai valdību(ām), vai šīs organizācijas(u) vai valdības(u) vārdā un tā ir veikta politisku, reliģisku, ideoloģisku vai līdzīgu mērķu dēļ, iekļaujot nolūku ietekmēt jebkuru valdību un iebiedēt sabiedrību vai jebkuru sabiedrības daļu.
- 1.21 **Force Majeure apstākļi jeb nepārvarama vara** - jebkāds cēlonis, kas neatrodas tās līguma puses kontrolē, kuras saistību izpildījums ir ietekmēts, un kuru ietekmētā puse nevar paredzēt un novērst ar pienācīgu centību vai izmantojot pienācīgus līdzekļus, tai skaitā, bet ne tikai, apdrošināšanas līguma pusēm nelabvēlīgas izmaiņas normatīvajos aktos, terora akti, sacelšanās, streiki, revolūcijas vai citas masu nekārtības, kari, ienaidnieka darbība, apdrošināšanas sabiedrības darbības pārtraukums, kas radies ugunsgrēka, dabas katastrofu, pasta, automātisko datu pārraides iekārtu vai citu elektronisko sakaru līdzekļu darbības traucējumu, elektrības piegādes pārtraukuma dēļ.

2 APDROŠINĀŠANAS LĪGUMA NOSLĒGŠANA UN TĀ SPĒKĀ ESAMĪBA

- 2.1 Apdrošināšanas līgums tiek slēgts, pamatojoties uz apdrošināšanas pieteikumu un tajā norādīto informāciju. Līdz rakstiska paziņojuma saņemšanai par apdrošināšanas pieteikumā norādīto ziņu izmaiņām, apdrošināšanas sabiedrība apdrošināšanas pieteikumā norādītās ziņas uzskata par patiesām.
- 2.2 Saņemot apdrošināšanas pieteikumu, apdrošināšanas sabiedrībai ir tiesības atteikties noslēgt apdrošināšanas līgumu, nepaskaidrojot iemeslu.
- 2.3 Apdrošināšanas polise, kas noformēta kā elektronisks dokuments, ir apstiprināta ar VAS "Latvijas Pasts" nodrošinātu laika zīmogu. Laika zīmogs garantē elektroniskā dokumenta autentiskumu un apstiprina If P&C Insurance AS Latvijas filiāle identitāti, un apdrošināšanas polise ir uzskatāma par elektroniski parakstītu. VAS "Latvijas Pasts" nodrošinātais laika zīmogs ietver apdrošināšanas polises satura identifikatorus, kas aizsargā konkrētās apdrošināšanas polises saturu.
- 2.4 Apdrošinājuma ņēmēja paraksta neesamība uz apdrošināšanas polises neietekmē tās spēkā esamību. Apdrošinājuma ņēmējs savu piekrišanu apdrošināšanas līguma noslēgšanai izsaka, veicot apdrošināšanas prēmijas samaksu.
- Apdrošināšanas līguma saturs un piemērojamais likums**
- 2.5 Apdrošināšanas polisi veidojošos dokumentus vērtē kā vienotu veselumu. Pretrunu gadījumā prioritāri ir apdrošināšanas polisē norādītie speciālie noteikumi un nosacījumi.
- 2.6 Ja saskaņā ar šiem apdrošināšanas noteikumiem kādam vārdam dots īpašs definējums, tad, interpretējot apdrošināšanas līgumu, vadās no šī īpašā definējuma.
- 2.7 Apdrošināšanas līgums tiek noslēgts saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem, kurus līguma puses piemēro no apdrošināšanas līguma izrietošo līgumisko attiecību regulēšanai.
- Apdrošināšanas līguma spēkā stāšanās**
- 2.8 Apdrošināšanas līgums stājas spēkā laikā un datumā, kas norādīts apdrošināšanas polisē, ar nosacījumu, ka apdrošināšanas prēmijas maksājums (veicot apdrošināšanas prēmijas samaksu vairākos maksājumos – pirmais maksājums) veikts apdrošināšanas polisē norādītajā termiņā un apjomā.
- 2.9 Ja apdrošinājuma ņēmējs nav samaksājis apdrošināšanas prēmiju vai tās pirmo daļu līdz apdrošināšanas polisē norādītajam datumam, tad apdrošināšanas līgums nav spēkā no noslēgšanas brīža.
- 2.10 Ja apdrošināšanas prēmija vai tās pirmā daļa tiek samaksāta pēc apdrošināšanas polisē norādītā datuma, un ja līdz faktiskai samaksas dienai nav iestājies apdrošinātais risks, apdrošināšanas sabiedrība var piekrist apdrošināšanas prēmijas vai tās pirmās daļas nokavētai samaksai. Šādā gadījumā apdrošināšanas līgums stājas spēkā apdrošināšanas polisē norādītajā spēkā stāšanās dienā. Ja apdrošināšanas sabiedrība nepiekrīt apdrošināšanas prēmijas vai tās pirmās daļas nokavētai samaksai, tad apdrošināšanas sabiedrība 10 (desmit) dienu laikā no apdrošināšanas prēmijas vai tās pirmās daļas saņemšanas dienas nosūta apdrošinājuma ņēmējam lūgumu paziņot par apdrošināšanas prēmijas vai tās pirmās daļas atmaksas veidu.
- 2.11 Ja apdrošināšanas prēmija vai tās pirmā daļa ir samaksāta pēc apdrošināšanas polisē norādītā datuma un ja līdz faktiskai samaksas dienai ir iestājies apdrošinātais risks, apdrošināšanas līgums nav spēkā no noslēgšanas brīža.
- 2.12 Ja apdrošināšanas līgums ir noslēgts ar distances saziņas līdzekļu starpniecību:

2.12.1 un ja apdrošināšanas periods ir mazāks par vienu mēnesi, tad apdrošinājumaņēmējs nevar izmantot 2004.gada 21.decembra Ministru Kabineta noteikumos Nr.1037 "Noteikumi par distances līgumu par finanšu pakalpojumu sniegšanu" paredzētās atteikuma tiesības;

2.12.2 un ja apdrošināšanas periods ir garāks par vienu mēnesi tad apdrošinājumaņēmējs var izmantot atteikuma tiesības, t.i., 14 dienu laikā no apdrošināšanas līguma noslēgšanas dienas apdrošinājumaņēmējs var atkāpties no noslēgtā apdrošināšanas līguma, nosūtot rakstveida atteikumu apdrošināšanas sabiedrībai. Šādā gadījumā apdrošināšanas līgums zaudē spēku apdrošinājumaņēmēja atteikuma nosūtīšanas dienā.

Apdrošināšanas prēmijas samaksa nosacījumi

2.13 Apdrošināšanas prēmijas vai tās daļu samaksa jāveic ne vēlāk kā apdrošināšanas polisē norādītajos datumos, neatkarīgi no tā, vai ir saņemts rēķins.

2.14 Rēķins par apdrošināšanas prēmijas samaksu tiek pievienots apdrošināšanas līgumam vai tiek nosūtīts atsevišķi. Elektroniski sagatavots rēķins ir derīgs bez zīmoga un paraksta. Līguma puses var vienoties par citu rēķinu nosūtīšanas kārtību. Ja apdrošināšanas līgumā paredzēts maksāt apdrošināšanas prēmiju vairākās daļās, tad par katru daļu tiek izsniegts atsevišķs rēķins.

2.15 Ja apdrošināšanas prēmijas kārtējā daļa (izņemot pirmo) nav samaksāta apdrošināšanas polisē norādītajos termiņos, apdrošināšanas sabiedrība nosūta apdrošinājumaņēmējam rakstveida paziņojumu ar uzaicinājumu samaksāt attiecīgo apdrošināšanas prēmijas daļu līdz paziņojumā noteiktajam datumam..

2.16 Ja apdrošināšanas prēmija netiek samaksāta paziņojumā norādītajā termiņā un apmērā, apdrošināšanas sabiedrība izbeidz apdrošināšanas līgumu.

2.17 Ja apdrošināšanas prēmija tiek maksāta ar pārskaitījumu, tad par samaksas dienu tiek uzskatīts datums, kad nauda tiek ieskaitīta apdrošināšanas sabiedrības vai apdrošināšanas starpnieka, kurš ir pilnvarots apdrošināšanas sabiedrības vārdā iekasēt apdrošināšanas prēmijas un ar kura starpniecību noslēdz attiecīgo apdrošināšanas līgumu, norēķinu kontā.

Apdrošināšanas līguma spēkā esamība un apdrošināšanas seguma spēkā neesamība

2.18 Apdrošināšanas līgums ir spēkā apdrošināšanas polisē norādītajā apdrošināšanas periodā un teritorijā.

2.19 Iestājoties Force Majeure apstākļiem, Apdrošināšanas sabiedrībai ir tiesības pārtraukt savu darbu līdz Force Majeure apstākļi un sekas, ko tie radījuši, ir novērstas. Apdrošināšanas sabiedrība nav atbildīga par jebkādiem zaudējumiem (piemēram, līgumsodu), kas rastos Force Majeure rezultātā, ja vien šie zaudējumi nav īpaši iekļauti apdrošināšanas segumā.

2.20 Riski, ja to apdrošināšana ir pretrunā vai ir nesavienojami ar Apvienoto Nāciju Organizācijas, Eiropas Savienības vai Amerikas Savienoto Valstu noteiktajiem tirdzniecības ierobežojumiem, aizliegumiem vai cita veida sankcijām, ir izslēgti no apdrošināšanas seguma ar brīdi, no kura attiecīgie tirdzniecības ierobežojumi, aizliegumi vai cita veida sankcijas, ir piemērotas.

2.21 Apdrošināšanas sabiedrībai ir tiesības vienpusēji izbeigt apdrošināšanas līgumu, par to rakstveidā brīdīnot apdrošinājumaņēmēju, gadījumā, ja Apvienoto Nāciju Organizācija, Eiropas Savienība vai Amerikas Savienotās Valstu atbildīgo institūciju sankcijas, kas ieviestas apdrošināšanas līguma darbības laikā, tieši vai arī netieši attur apdrošināšanas sabiedrību no šāda apdrošināšanas līguma izpildes. Šāds rakstveida paziņojums par apdrošināšanas līguma izbeigšanu stājas spēkā 15. (piecpadsmitajā) dienā, skaitot no brīža, kad apdrošināšanas sabiedrība ir nosūtīju šādu paziņojumu apdrošinājumaņēmējam.

3 APDROŠINĀJUMA ŅĒMĒJA, APDROŠINĀTĀ PIENĀKUMI

3.1 Apdrošināšanas līgumā noteiktie pienākumi un saistības tiek vienlīdz attiecināti gan uz apdrošinājumaņēmēju, gan apdrošināto, gan kopā ar viņiem dzīvojošiem ģimenes locekļiem, gan personām, kuras lieto apdrošināto īpašumu ar apdrošinājumaņēmēja vai apdrošinātā atļauju uz līguma vai citu tiesisku attiecību pamata.

3.2 **Apdrošinājumaņēmēja un apdrošinātā pienākumi, slēdzot apdrošināšanas līgumu:**

3.2.1 sniegt apdrošināšanas sabiedrībai precīzu, patiesu un apjoma ziņā pietiekamu apdrošināšanas sabiedrības pieprasīto informāciju par apdrošināšanas objektu;

3.2.2 informēt par apstākļiem, kas ir būtiski apdrošināšanas sabiedrībai apdrošinātā riska iestāšanās iespējamības novērtēšanai. Ja apdrošinājumaņēmējs/apdrošinātais šaubās par kāda apstākļa ietekmes svarīgumu uz apdrošināto risku, viņam jākonsultējas ar apdrošināšanas sabiedrību;

3.2.3 sniegt precīzus datus par apdrošināšanas objekta vērtību;

3.2.4 informēt apdrošināšanas sabiedrību, ja apdrošināšanas objekts ir apdrošināts arī citā apdrošināšanas sabiedrībā;

3.2.5 nodrošināt apdrošināšanas sabiedrībai iespēju veikt apdrošināmā objekta apskati;

3.2.6 informēt apdrošināšanas līguma izpildē iesaistītās personas par apdrošināšanas līguma noteikumiem, kā arī izskaidrot tām no apdrošināšanas līguma izrietošās tiesības un pienākumus, it īpaši drošības prasības;

3.2.7 pēc apdrošināšanas sabiedrības pieprasījuma uzrādīt īpašumtiesību vai citu tiesību uz apdrošināmo objektu apliecināšu dokumentu, apdrošināmā objekta fizisko, tehnisko stāvokli raksturojošus dokumentus (inventarizācijas lieta, nekustamā īpašuma vērtējums u.c.), kā arī personas identifikāciju apliecināšu dokumentu.

3.3 **Apdrošinājumaņēmēja un apdrošinātā pienākumi apdrošināšanas līguma darbības laikā:**

3.3.1 nekavējoties, tiklīdz tas ir iespējams, bet ne vēlāk kā 5 (piecu) kalendāro dienu laikā skaitot no dienas, kad apdrošinājumaņēmējam vai apdrošinātajam kļūva zināms un bija iespēja paziņot par šādām izmaiņām, rakstveidā informēt apdrošināšanas sabiedrību, ja apdrošināšanas perioda laikā ir notikušas izmaiņas attiecībā uz apdrošināšanas objektu, kā arī apdrošināšanas polisē vai pieteikumā norādītajiem faktiem, kā rezultātā mainās apdrošināto risku ietekmējošie faktori, piemēram, mainās apdrošināšanas objekta izmantošanas mērķis, īpašnieks, apdrošināšanas objekts tiek apgrūtināts ar lietu tiesībām (ķīla, hipotēka, u.c.), tiek veikta apdrošināšanas objekta labošana vai atjaunošana, tiek pārtraukta apdrošināšanas objekta izmantošana, u.c.;

3.3.2 informēt par citu apdrošināšanas līgumu noslēgšanu attiecībā uz apdrošināšanas objektu;

3.3.3 ar savu darbību vai bezdarbību nepalielināt apdrošināto risku;

3.3.4 ievērot šajos noteikumos noteiktos drošības noteikumus;

- 3.3.5 likvidēt faktorus, kas palielina risku, nepieciešamības gadījumā veikt attiecīgos pasākumus, saskaņojot tos ar apdrošināšanas sabiedrību.
- 3.4 **Apdrošinājuma ņēmēja un apdrošinātā pienākumi, iestājoties apdrošināšanas gadījumam:**
- 3.4.1 rīkoties Latvijas Republikas normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā un atkarībā no gadījuma rakstura nekavējoties paziņot par to policijai, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestam vai citai iestādei, kura pilda attiecīgos glābšanas darbus vai izmeklē gadījuma apstākļus;
- 3.4.2 zādzības, laupīšanas vai ļaunprātīgas apdrošināšanas objekta vai tā daļu bojājuma gadījumā iesniegt nozagto vai bojāto sastāvdaļu sarakstu;
- 3.4.3 šķidruma vai tvaika noplūdes gadījumā, ja zaudējumu apmērs pārsniedz LVL 500,00 (pieci simti latu), iesniegt nama apsaimniekotāja sastādītu bojātā tīpašuma apskates aktu, kurā norādīts negadījuma cēlonis, un, ja iespējams, to parakstījusi persona, kas ir atbildīga par zaudējumiem, vai tajā ir norādīta šī persona;
- 3.4.4 darīt visu, lai samazinātu iespējamus zaudējumus vai to apmēru, lai netiktu radīti papildus zaudējumi, kā arī, ja nepieciešams, piedalīties apdrošināšanas gadījuma apstākļu un tā iestāšanās iemeslu noskaidrošanā uz vietas;
- 3.4.5 aizstāvēt apdrošināšanas sabiedrības tiesības, tai skaitā, bet ne tikai, palīdzot noskaidrot iespējamās vainīgās (atbildīgās) personas, negadījuma liecinieku vārdus, adreses un citas ziņas par šīm personām;
- 3.4.6 nekavējoties, tiklīdz tas iespējams, bet ne vēlāk kā 3 (trīs) dienu laikā no brīža, kad tas kļuva iespējams, paziņot apdrošināšanas sabiedrībai par apdrošināšanas gadījuma iestāšanos un iesniegt rakstisku atbildības pieteikumu, ietverot detalizētu apdrošināšanas gadījuma aprakstu. Rakstisku atbildības pieteikumu var iesniegt apdrošināšanas sabiedrības birojā, aizpildot apdrošināšanas atbildības pieteikuma formu, vai arī piesakot apdrošināšanas atbildību attālināti, tas ir, aizpildot apdrošināšanas sabiedrības interneta mājas lapā ievietoto pieteikuma formu, vai arī nosūtīt to pa faksu vai e-pastu. Ja objektīvu iemeslu dēļ nav iespējams personīgi iesniegt rakstisku atbildības pieteikumu, tad to veic apdrošinājuma ņēmēja vai apdrošinātā ģimenes locekļi vai pilnvarotā persona;
- 3.4.7 3 (trīs) darba dienu laikā no rakstiska atbildības pieteikuma iesniegšanas apdrošināšanas sabiedrībai bez apdrošināšanas sabiedrības piekrišanas neveikt jebkādas izmaiņas attiecībā uz bojāto lietu vai notikuma vietu, kas varētu ietekmēt zaudējuma iestāšanās cēloņa vai zaudējuma apmēra noteikšanu, izņemot, ja tas obligāti nepieciešams zaudējuma samazināšanas nolūkā vai sabiedrības interesēs;
- 3.4.8 nodrošināt apdrošināšanas sabiedrības pārstāvjiem iespēju apskatīt notikuma vietu un veikt pārbaudes, lai noteiktu zaudējumu rašanās cēloni un apmēru;
- 3.4.9 iesniegt rakstisku zaudējumu apmēra apstiprinājumu, nodrošinot arī citu informāciju un pierādījumus, kas nepieciešami, lai noskaidrotu, vai ir iestājies apdrošinātais risks, un lai precizētu tā izraisītos zaudējumus, kā arī dokumentus, kas apliecina apdrošināšanas atbildības prasītāja tiesības saņemt apdrošināšanas atbildību;
- 3.4.10 uzņemties visas neatliekamās izmaksas, kas radušās saistībā ar apdrošināšanas gadījumu un kas saistītas ar tīpašuma glābšanu un darbībām, kas nepieļauj tīpašuma tālākus bojājumus.

4 APDROŠINĀŠANAS SABIEDRĪBAS TIESĪBAS UN PIENĀKUMI

- 4.1 Apdrošināšanas sabiedrība, noslēdzot apdrošināšanas līgumu, izskaidro apdrošināšanas līguma noteikumus, apdrošinājuma ņēmēja un apdrošinātā tiesības un pienākumus.
- 4.2 Ja apdrošināšanas līguma darbības laikā apdrošināšanas sabiedrība maina nosaukumu vai juridisko adresi, apdrošināšanas sabiedrība par to informē apdrošinājuma ņēmēju, publicējot šo informāciju savā interneta mājas lapā vai masu informācijas līdzekļos.
- 4.3 Tiklīdz tas iespējams, bet ne vēlāk kā 3 (trīs) darba dienu laikā no rakstiska pieteikuma par apdrošināšanas gadījumu saņemšanas, apdrošināšanas sabiedrība nosūta savu ekspertu notikuma vietas apskatei, notikuma vietas stāvokļa fiksēšanai (fotografēšanai, mērījumu veikšanai). Pēc apdrošināšanas sabiedrības ieskatiem var neveikt eksperta apskati.
- 4.4 Apdrošināšanas sabiedrības veiktā pārbaude, eksperta novērtējums, remontdarbu veicēja nozīmēšana vai citas darbības nav uzskatāmas par pierādījumiem, ka apdrošināšanas sabiedrība ir pieņēmusi lēmumu par apdrošināšanas atbildības izmaksu.
- 4.5 Saņemot rakstisku pieteikumu un visus nepieciešamos dokumentus par apdrošināšanas gadījuma iestāšanos, šajos noteikumos paredzētajā kārtībā pieņemt lēmumu par apdrošināšanas atbildības izmaksāšanu, samazināšanu vai atteikšanu un par to rakstiski paziņot apdrošinājuma ņēmējam vai apdrošinātajam, norādot iemeslu un pamatojumu apdrošināšanas atbildības samazināšanai vai atteikšanai.
- 4.6 Apdrošināšanas perioda laikā, vajadzības gadījumā, veikt apdrošināšanas objekta apskati un, ja nepieciešams, iespējamo risku samazināšanai rakstveidā noteikt papildus drošības noteikumus, kas ir saistoši apdrošinājuma ņēmējam un apdrošinātajam.

5 PAZIŅOŠANAS KĀRTĪBA

- 5.1 Gadījumos, kad apdrošināšanas līgumā vai likumā ir noteikts apdrošinājuma ņēmēja vai apdrošinātā paziņošanas pienākums, attiecīgais paziņojums jāiesniedz rakstiskā veidā, nosūtot to uz apdrošinātāja adresi, kas norādīta apdrošināšanas polisē, izņemot, ja šajos noteikumos ir noteikta cita paziņošanas kārtība.
- 5.2 Apdrošināšanas sabiedrība paziņojumus, apdrošināšanas polisi un citus ar apdrošināšanas līgumu saistītus dokumentus nosūta uz apdrošināšanas polisē norādīto apdrošinājuma ņēmēja vai apdrošinātāja adresi.

6 APDROŠINĀŠANAS LĪGUMA PIRMSTERMIŅA IZBEIGŠANA UN APDROŠINĀŠANAS PRĒMIJAS ATMAKSĀŠANA

Apdrošināšanas līguma pirmstermiņa izbeigšana

- 6.1 Apdrošinājuma ņēmējs var izbeigt apdrošināšanas līgumu pirms apdrošināšanas polisē noteiktā apdrošināšanas perioda beigu termiņa, iesniedzot pieteikumu apdrošināšanas sabiedrībai vismaz 15 (piecpadsmit) dienas pirms vēlāmā līguma pārtraukšanas datuma.
- 6.2 Apdrošināšanas sabiedrība, nosūtot apdrošinājuma ņēmējam paziņojumu 15 (piecpadsmit) dienas iepriekš, var izbeigt apdrošināšanas līgumu pirms apdrošināšanas polisē noteiktā termiņa, ja:
- 6.2.1 apdrošinātā riska iestāšanās iespējamība ir ievērojami palielinājusies, un apdrošināšanas sabiedrība var pierādīt, ka tā, zinot par šo palielināšanos, apdrošināšanas līgumu nebūtu slēgusi;

- 6.2.2 veikta apdrošināšanas atlīdzības izmaksa;
- 6.2.3 apdrošinājuma ņēmējs, slēdzot apdrošināšanas līgumu, ar vieglu neuzmanību (Civillikuma 1646.pants) sniedzis nepilnīgus vai nepatiesus datus par riska apstākļiem, un apdrošināšanas līguma puses nav vienojušās par apdrošināšanas līguma grozījumiem;
- 6.2.4 citos normatīvajos aktos paredzētajos gadījumos.
- 6.3 Apdrošināšanas līgums izbeidzas, ja:
 - 6.3.1 apdrošinātā fiziskā persona ir mirusi un viņai nav mantinieku;
 - 6.3.2 apdrošināmā interese pārstāj pastāvēt;
 - 6.3.3 apdrošināšanas sabiedrība pilnībā izpildījusi savas saistības;
 - 6.3.4 citos normatīvajos aktos paredzētajos, gadījumos.
- 6.4 Apdrošināšanas līgums beidzas tūlīt pēc kustama īpašuma īpašnieka maiņas, bet nekustama īpašuma īpašnieka maiņas gadījumā vienu mēnesi pēc īpašnieka maiņas. Tas neattiecas uz gadījumu, kad apdrošināšanas objekta nomnieks ar izpiršanas tiesībām kļūst par tā īpašnieku vai kad mainās apdrošināšanas objekta īpašnieks mantošanas rezultātā.
- 6.5 Ja apdrošinātais risks iestājas apdrošinātā, apdrošinājuma ņēmēja vai atlīdzības saņēmēja ļauna nolūka dēļ, apdrošināšanas līgums uzskatāms par izbeigtu no minēto faktu konstatēšanas brīža. Šajā gadījumā apdrošināšanas sabiedrība neizmaksā apdrošināšanas atlīdzību un neatmaksā neizmantoto apdrošināšanas prēmijas daļu.

Apdrošināšanas prēmijas atmaksāšana
- 6.6 Ja apdrošināšanas līgums tiek izbeigts pirms apdrošināšanas polisē noteiktā apdrošināšanas perioda beigu termiņa, tad apdrošināšanas sabiedrība atmaksā apdrošināšanas prēmijas daļu, kas attiecas uz atlikušo apdrošināšanas periodu un atlikušajām apdrošināšanas saistībām, ieturot līdz 25% (divdesmit pieci procentiem) no apdrošināšanas prēmijas par visu apdrošināšanas periodu, lai segtu ar apdrošināšanas līguma noslēgšanu saistītās pierādāmās administratīvās izmaksas.
- 6.7 Ja apdrošināšanas līgums noslēgts ar distances saziņas līdzekļu starpniecību un ja apdrošinājuma ņēmējs izmanto šo noteikumu 2.11.2.punktā noteiktās atteikuma tiesības, tad apdrošināšanas sabiedrība ne vēlāk kā 30 dienu laikā no atteikuma saņemšanas atmaksā apdrošinājuma ņēmējam apdrošināšanas prēmijas daļu, kuru nosaka, atskaitot no iemaksātās apdrošināšanas prēmijas daļu par apdrošināšanas līguma darbības izbeigušos periodu.
- 6.8 Ja apdrošināšanas līgums noslēgts ar distances saziņas līdzekļu starpniecību, tad saskaņā ar šiem apdrošināšanas noteikumiem atmaksājāmā apdrošināšanas prēmija tiek atmaksāta bezskaidras naudas veidā uz kartes, ar kuru tika veikts darījums, kontu. Gadījumā, ja atmaksas summa nepārsniedz EUR 100,- (viens simts eiro) vai tai ekvivalentu summu citā valūtā un par summas atmaksu nepastāv strīds, apdrošināšanas sabiedrība var veikt atmaksu bezskaidras naudas veidā uz kontu, kas ir norādīts apdrošinājuma ņēmēja rakstiskā iesniegumā par apdrošināšanas līguma izbeigšanu.
- 6.9 Apdrošināšanas prēmija netiek atmaksāta, ja: apdrošināšanas līgums tiek izbeigts pēc apdrošināšanas gadījuma iestāšanās, ir iesniegts zaudējumu atlīdzības pieteikums un apdrošināšanas sabiedrība ir noteikusi apdrošināšanas gadījuma izraisīto zaudējumu apmēru, pieņēmusi lēmumu par atlīdzības izmaksu vai ir izmaksāta apdrošināšanas atlīdzība.
- 6.10 Apdrošināšanas līgums tiek izbeigts pirms apdrošināšanas perioda beigu termiņa, neatmaksājot apdrošināšanas prēmiju:
 - 6.10.1 ja apdrošinājuma ņēmēja, vai apdrošinātā ļauns nolūks (Civillikuma 1641.pants) vai rupja neuzmanība (Civillikuma 1645.pants) ir bijusi par pamatu apdrošināšanas sabiedrības maldināšanai par apstākļiem, kas tai jāzina apdrošinātā riska iestāšanās iespējamības novērtēšanai; vai
 - 6.10.2 ja apdrošināšanas līgums noslēgts bez apdrošināmās intereses ar apdrošinājuma ņēmēja ļaunu nolūku vai rupju neuzmanību; vai
 - 6.10.3 ja apdrošināšanas līguma spēkā stāšanās brīdī apdrošinātā riska iestāšanās iespējamība nepastāv; vai
 - 6.10.4 ja apdrošinātais risks jau ir iestājies; vai
 - 6.10.5 ja apdrošinājuma ņēmējs ir slēdzis apdrošināšanas līgumu ar ļaunu nolūku vai pieļāvis rupju neuzmanību; vai
 - 6.10.6 virsapdrošināšanas gadījumā attiecībā uz tiem apdrošināšanas līgumiem, kuri noslēgti ar apdrošinājuma ņēmēja ļaunu nolūku vai rupjas neuzmanības dēļ.

7 VISPĀRĒJIE IZŅĒMUMI

- 7.1 **Apdrošināšanas sabiedrība neatlīdzina zaudējumus vai bojājumus, kas radušies:**
 - 7.1.1 kara, invāzijas vai karam līdzīgas darbības (neatkarīgi no tā vai karš pieteikts vai nē), pilsoņu kara, sacelšanās rezultātā;
 - 7.1.2 lokautu, nemieru, sacelšanās, dumpju, streiku, pretošanās kustību, revolūcijas, militāra vai cita apvērsuma, komandantstundas noteikšanas, aplenkuma vai citu gadījumu, kuriem seko aplenkums vai komandantstundas noteikšana, rezultātā;
 - 7.1.3 konfiskācijas, atsavināšanas valsts vajadzībām, kā arī īpašuma iznīcināšanas rezultātā, ja to sankcionējušas valsts varas iestādes;
 - 7.1.4 terorisma rezultātā;
 - 7.1.5 kodolsprādziena, radiācijas, radioaktīvā piesārņojuma, jonizējošā starojuma rezultātā;
 - 7.1.6 vides piesārņošanas, piegružošanas, saindēšanas rezultātā;
 - 7.1.7 azbesta, azbesta produktu, putekļu, sodrēju, kvēpu, izmaiņu gaisa temperatūrā vai mitrumā, izžūšanas vai izkalšanas, iztvaikošanas vai izgarošanas, sarūkšanas vai izstiepšanās, korozijas (rūsēšanas), nodiluma, nolietojuma, katlakmens (kaļķakmens), zemes virsmas nosēšanās vai kustības, ēku, būvju plaisāšanas, ēku, būvju pamatu nosēšanās vai iegrimšanas un citu ilgstošu procesu rezultātā;
 - 7.1.8 apdrošināšanas objekta, tā daļu vai aprīkojuma konstrukcijas kļūdas, sagatavošanas trūkuma, izgatavošanas materiāla vai vielas neatbilstības, nepilnīgas vai nepareizas apdrošināšanas objekta uzturēšanas vai lietošanas rezultātā;
 - 7.1.9 sausās vai mitrās puves, pūšanas, pelējuma, apaugšanas ar piepi vai pelējumu, piepes, smakas izdalīšanās, sēnīšu vai baktēriju iedarbības dēļ;
 - 7.1.10 insektu, tārpu, grauzēju, putnu vai dzīvnieku iedarbības dēļ;

- 7.1.11 jebkādu gruntsūdeņu līmeņa izmaiņu vai ietekmes rezultātā;
 - 7.1.12 plūdu, tai skaitā, vētras izraisītu plūdu, paisuma, augsta ūdens līmeņa, viļņu, ledus kustības rezultātā;
 - 7.1.13 normatīvo aktu, būvnormatīvu, tehniskās ekspluatācijas vai ugunsdrošības noteikumu tiša pārkāpuma rezultātā;
 - 7.1.14 no negūtās peļņas un citiem finansiāla rakstura zaudējumiem, pat ja tam par iemeslu ir bijis apdrošināšanas gadījums;
 - 7.1.15 no nesavlaicīgām piegādēm, līgumsaistību neizpildes, līgumsodiem, pat ja tam par iemeslu ir bijis apdrošināšanas gadījums;
 - 7.1.16 apdrošināšanas objekta būvniecības, rekonstrukcijas vai remontdarbu, kuru veikšanai normatīvajos aktos paredzētajā kārtībā nepieciešams saņemt būvatļauju, rezultātā;
 - 7.1.17 ēkām, kurās nav pabeigti būvdarbi, un iedzīvei, kas tajās atrodas, ja vien apdrošināšanas polisē nav norādīts savādāk. Šis izņēmums neattiecas uz civiltiesiskās atbildības apdrošināšanu;
 - 7.1.18 iekārtu montāžas, demontāžas, izmēģināšanas vai testēšanas rezultātā;
 - 7.1.19 tādu energonesēju, kā elektrība, gāze, ūdens, tvaika, siltuma vai cita faktora pārtraukuma rezultātā;
 - 7.1.20 šķidrums, gāzes vai enerģijas zuduma vai paaugstināta patēriņa rezultātā;
 - 7.1.21 apdrošinājumaņēmēja, apdrošinātā, kopā ar viņiem dzīvojošu ģimenes locekļu vai personu, kuras lieto apdrošināto īpašumu ar apdrošinājumaņēmēja vai apdrošinātā atļauju uz līguma vai cita tiesisku attiecību pamata, pretlikumīgas darbības, ļauna nolūka vai rupjas neuzmanības rezultātā;
- 7.2 **Apdrošināšanas sabiedrība neatlīdzina zaudējumus, ja:**
- 7.2.1 zaudējumi jāatlīdzina vai tos atlīdzinājusi trešā puse labprātīgi vai pēc tiesas lēmuma, ar likumu noteiktā apdrošināšana vai uz cita apdrošināšanas līguma pamata;
 - 7.2.2 zaudējumi jāatlīdzina saskaņā ar ražotāja, piegādātāja vai citu garantiju;
- 7.3 Apdrošināšanas sabiedrība var samazināt vai atteikties izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību, ja apdrošinājumaņēmējs, apdrošinātais, kopā ar viņiem dzīvojoši ģimenes locekļi vai personas, kuras lieto apdrošināto īpašumu ar apdrošinājumaņēmēja vai apdrošinātā atļauju uz līguma vai cita tiesisku attiecību pamata, ir izraisījuši apdrošināšanas gadījumu psihotropo, toksisko vai citu apreibinošo vielu iespaidā, ja tas ietekmē apdrošināšanas gadījumu, tā raksturu vai apjomu.

8 APDROŠINĀŠANAS ATLĪDZĪBA, PAŠRISKS UN ATSKAITĪJUMI

- 8.1 Apdrošināšanas atlīdzību aprēķina, atskaitot apdrošināšanas polisē norādīto pašrisku no zaudējumu summas daļas, kura saskaņā ar apdrošināšanas līgumu ir jāatlīdzina apdrošināšanas sabiedrībai.
- 8.2 Apdrošināšanas polisē ir norādīts pašriskā apmērs katram apdrošināšanas gadījumam.
- 8.3 Ja viena apdrošināšanas gadījuma rezultātā ir bojāti vairāki apdrošināšanas objekti vai ja apdrošināšanas gadījumu izraisījuši vairāki vienlaikus iestājušies apdrošinātie riski, aprēķinot apdrošināšanas atlīdzību, tiek piemērots lielākais pašrisks no apdrošināšanas polisē norādītajiem. Šis punkts neattiecas uz civiltiesiskās atbildības apdrošināšanu.
- 8.4 Ja apdrošināšanas gadījuma rezultātā ir iestājies gan apdrošinātais mājokļa risks, gan apdrošinātais civiltiesiskās atbildības risks, tad tiek piemērots pašrisks gan par iestājušos apdrošināšanas gadījumu saskaņā ar šo noteikumu sadaļu „Mājokļa apdrošināšana”, gan par iestājušos apdrošināšanas gadījumu saskaņā ar šo noteikumu sadaļu „Civiltiesiskā atbildības apdrošināšana”.
- 8.5 Ja apdrošinājumaņēmējs vai apdrošinātais atgūst īpašumu, par kuru ir izmaksāta apdrošināšanas atlīdzība, apdrošinājumaņēmēja vai apdrošinātā pienākums ir atmaksāt apdrošināšanas sabiedrībai saņemto apdrošināšanas atlīdzību tādā apmērā, kas atbilst atgūtā īpašuma vērtībai, 30 (trīsdesmit) dienu laikā no īpašuma atgūšanas dienas.
- 8.6 Apdrošinātā pienākums ir atmaksāt saņemto apdrošināšanas atlīdzību vai tās daļu apdrošināšanas sabiedrībai, ja pēc apdrošināšanas atlīdzības izmaksas ir konstatēti fakti, kas pierāda, ka izmaksātā apdrošināšanas atlīdzība vai kāda tās daļa ir bijusi nepamatota.
- 8.7 Apdrošināšanas sabiedrība ir tiesīga, izmaksājot apdrošināšanas atlīdzību, prasīt bojāgājušā īpašuma atlieku vai aizstātā īpašuma nodošanu, kā arī ar īpašumu, kas pretlikumīgi atstājis tiesīgās personas valdījumu, saistīto prasījuma tiesību nodošanu apdrošinātajam. Līdz augstāk minētā īpašuma vai īpašuma prasības tiesību nodošanai apdrošināšanas sabiedrībai, tā ir tiesīga apturēt apdrošināšanas atlīdzības izmaksu vai samazināt apdrošināšanas atlīdzību par minētā īpašuma vērtību.
- 8.8 Ja apdrošinājumaņēmējs pārkāpj no apdrošināšanas līguma izrietošu pienākumu (t.sk., izziņu iesniegšanas pienākumu) un ja šis pārkāpums ir ietekmējis zaudējuma iestāšanos vai apjomu, vai apdrošināšanas sabiedrības saistību izpildes vai apjoma noteikšanu, apdrošināšanas sabiedrība ir tiesīga:
- 8.8.1 samazināt apdrošināšanas atlīdzību līdz 50% (piecdesmit procentiem), ja apdrošinājumaņēmējs vai apdrošinātais pieļāvis vieglu neuzmanību;
 - 8.8.2 atteikties izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību, ja apdrošinājumaņēmējs vai apdrošinātais rīkojies ļaunā nolūkā vai pieļāvis rupju neuzmanību.
- 8.9 Ja pastāv strīds par apdrošināšanas atlīdzības apmēru, apdrošināšanas sabiedrībai jebkurā gadījumā jāizmaksā tā apdrošināšanas atlīdzības daļa, kuru apdrošināšanas sabiedrība uzskata par pamatotu un pierādītu ar iesniegtajiem dokumentiem.
- 8.10 Ja līdz brīdim, kad tiek veikta apdrošināšanas atlīdzības izmaksa, apdrošinājumaņēmējs nav samaksājis visu apdrošināšanas prēmiju, tad apdrošināšanas sabiedrība ir tiesīga ieturēt vai pieprasīt samaksāt nesaņemto apdrošināšanas prēmijas daļu neatkarīgi no tā, vai ir iestājies apdrošināšanas prēmijas samaksas termiņš. Apdrošināšanas sabiedrībai šādas tiesības ir arī tādā gadījumā, ja apdrošināšanas atlīdzība tiek izmaksāta citai personai (apdrošinātajam vai atlīdzības saņēmējam), nevis apdrošinājumaņēmējam.

9 LĒMUMS PAR APDROŠINĀŠANAS ATLĪDZĪBAS IZMAKSU UN TĀS IZMAKSAS TERMIŅŠ

- 9.1 Saņemot visus nepieciešamos dokumentus (rakstisku atlīdzības pieteikumu, attiecīgo valsts institūciju apstiprinājumu, zaudējumu apmēru apstiprinošus dokumentus, izziņas, pilnvaras u.c. nepieciešamos dokumentus) apdrošināšanas atlīdzības prasības izskatīšanai, apdrošināšanas sabiedrībai jāpieņem lēmums par to, vai notikušais negadījums klasificējams kā apdrošināšanas gadījums un jāpieņem lēmums par apdrošināšanas atlīdzības pilnīgu vai daļēju izmaksu vai atteikumu izmaksāt atlīdzību 10 (desmit) darba dienu laikā no visu nepieciešamo dokumentu saņemšanas brīža.

- 9.2 Apdrošināšanas sabiedrība veic apdrošināšanas atlīdzības izmaksu vai nosūta paziņojumu par lēmumu atteikt apdrošināšanas atlīdzības izmaksu 10 (desmit) darba dienu laikā no lēmuma pieņemšanas dienas.
- 9.3 Ja apdrošināšanas sabiedrības saistību izpilde vai tās apjoms ir atkarīgs no tādiem apstākļiem, kuri konstatējami civilas, kriminālas vai administratīvas lietas tiesvedībā vai administratīva tiesību pārkāpuma (nodarījuma) lietas rezultātā, apdrošināšanas sabiedrība ir tiesīga pieņemt lēmumu par apdrošināšanas atlīdzības izmaksāšanu vai atteikumu izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību līdz tiesas vai citas valsts vai pašvaldības iestādes amatpersonas lēmuma, ar kuru tiek izbeigta attiecīgā lieta, spēkā stāšanās.
- 9.4 Ja apdrošināšanas atlīdzības izmaksa tiek aizkavēta apdrošināšanas sabiedrības vainas dēļ, tad apdrošināšanas sabiedrībai ir jāmaksā līgumsods 0,1% (nulle komats viens procents) apmērā no neizmaksātās atlīdzības summas par katru nokavēto darba dienu, taču kopējā līgumsoda summa nedrīkst pārsniegt 10% (desmit procentus) no neizmaksātās apdrošināšanas atlīdzības summas.

10 VAIRĀKKĀRTĪGĀ APDROŠINĀŠANA

- 10.1 Ja viens un tas pats apdrošināšanas objekts ir apdrošināts pie vairākām apdrošināšanas sabiedrībām, katra apdrošināšanas sabiedrība atlīdzina zaudējumus proporcionāli tās noslēgtā apdrošināšanas līguma apdrošinājuma summai. Kopējā apdrošināšanas atlīdzību summa nedrīkst pārsniegt apdrošināšanas objekta vērtību tieši pirms apdrošināšanas gadījuma.
- 10.2 Ja civiltiesiskās atbildības apdrošināšanā viena un tā pati persona ir apdrošinājusi savu atbildību pie vairākām apdrošināšanas sabiedrībām, katra apdrošināšanas sabiedrība atlīdzina zaudējumus proporcionāli apdrošināšanas polisē norādītajam atbildības limitam.

11 KONFIDENCIĀLA INFORMĀCIJA UN PERSONAS DATU IZMANTOŠANA

- 11.1 Apdrošināšanas sabiedrība un apdrošinājumaņēmējs/apdrošinātais garantē informācijas konfidencialitāti par otru apdrošināšanas līguma pusi vai trešo pusi, par kuru informācija kļūst zināma saistībā ar apdrošināšanas līguma noslēgšanu un izpildi, izņemot, ja šāda informācija jāsniedz valsts vai pašvaldības iestādēm normatīvajos aktos paredzētajos gadījumos.
- 11.2 Apdrošinājumaņēmējs un apdrošinātais piekrīt savu personas datu, tajā skaitā sensitīvo, t.i., personas veselības stāvokli, rasi, politisko piederību u. tml. raksturojošo datu uzglabāšanai apdrošināšanas sabiedrības datu bāzēs un to apstrādei.
- 11.3 Apdrošināšanas sabiedrībai ir tiesības izmantot iepriekšminēto informāciju apdrošināšanas darbībā, tirgus izpētes un reklāmas nolūkos, kā arī nodot to saviem darbiniekiem, speciālistiem, ekspertiem, līdzapdrošinātājiem, pārāpdrošinātājiem, citiem I f un Sampo grupas uzņēmumiem, glabāt to apdrošināšanas sabiedrības datu bāzē.
- 11.4 Apdrošināšanas sabiedrībai kā sistēmas pārzinim un datu operatoram ir tiesības pieprasīt, nodot, saņemt un apstrādāt datus saistībā ar noslēgto apdrošināšanas līguma, tai skaitā, bet ne tikai apdrošinājumaņēmēja un apdrošinātā personu datus, finanšu institūcijai, kas apdrošināšanas polisē ir norādīta kā apdrošināšanas atlīdzības saņēmēja.

12 STRĪDU IZSKATĪŠANA UN TIRGUS UZRAUDZĪBA

- 12.1 Visi paziņojumi, iesniegumi, prasības un pieteikumi attiecībā uz apdrošināšanas līgumu, apdrošināšanas gadījuma iestāšanos un zaudējumu atlīdzināšanu ir jāiesniedz rakstiskā formā.
- 12.2 Apdrošinājumaņēmēja vai apdrošinātā sūdzības vai pretenzijas, kas iesniegtas rakstiski, apdrošināšanas sabiedrība izskata un sniedz rakstisku atbildi 15 (piecpadsmit) dienu laikā no sūdzības vai pretenzijas saņemšanas dienas.
- 12.3 Strīdi attiecībā uz apdrošināšanas līgumu jārisina sarunu ceļā starp apdrošināšanas sabiedrību, apdrošinājumaņēmēju un apdrošināto, vai arī tiek veikta ekspertīze pēc vienas puses pieprasījuma. Katrai no pusēm jāsedz izmaksas par tās pasūtīto ekspertīzi. Ja netiek panākta vienošanās, strīds jāizskata saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem.
- 12.4 Apdrošināšanas tirgus uzraudzību Latvijā veic Finanšu un Kapitāla tirgus komisija, adrese: Kungu iela 1, Rīga.

13 REGRESA TIESĪBAS

- 13.1 Apdrošināšanas sabiedrība, izmaksājot apdrošināšanas atlīdzību, izmaksātās summas apmērā pārņem prasības tiesības pret personu, kas ir atbildīga par zaudējumiem, izņemot civiltiesiskās atbildības apdrošināšanā.

II. MĀJOKĻA APDROŠINĀŠANA

Šo noteikumu sadaļu „Mājokļa apdrošināšana” piemēro mājokļa apdrošināšanai kopā ar šo noteikumu I. sadaļu „Vispārējie noteikumi”.

14 MĀJOKĻA APDROŠINĀŠANAS SADAĻĀ LIETOTIE TERMINI

- 14.1 **Apdrošināšanas objekts** - apdrošināšanas polisē norādītais nekustamais vai kustamais īpašums.
- 14.2 **Atjaunošanas vērtība** - minimālie nepieciešamie izdevumi apdrošināšanas objekta atjaunošanai līdzvērtīgā kvalitātē un apjomā, kādā tas bija tieši pirms apdrošināšanas gadījuma iestāšanās.
- 14.3 **Iedzīves iegādes vērtība** - minimālā naudas summa, kāda nepieciešama jauna tāda paša veida un cenu klases iedzīves priekšmeta iegādei.
- 14.4 **Faktiskā vērtība** - apdrošināšanas objekta atjaunošanas vērtība vai iedzīves iegādes vērtība, no kuras atņemts nolietojums procentu izteiksmē. Nolietojums ir īpašuma, atsevišķu tā konstruktīvo elementu vai detaļu vērtības samazināšanās tā lietošanas, vecuma, samazināto izmantošanas iespēju vai citu līdzīgu apstākļu dēļ.
- 14.5 **Tirgus vērtība** - ir novērtējuma dienā noteikta naudas summa, par kādu īpašumam būtu jāpāriet no viena īpašnieka pie otra komerciāla darījuma rezultātā starp labprātīgu pārdevēju un labprātīgu pircēju, pieņemot, ka katra no pusēm rīkojas kompetēti un bez piespiešanas, iepriekš apzinot īpašuma reālo vērtību tirgū konkrētajā brīdī.
- 14.6 **Atlīdzināmie zaudējumi** - apdrošināšanas gadījuma rezultātā radušies tieši mantiski zaudējumi, kurus saskaņā ar šiem apdrošināšanas noteikumiem jāatlīdzina apdrošināšanas sabiedrībai.
- 14.7 **Glābšanas izmaksas** - saprātīgas, pamatotas un pierādāmas izmaksas, kas radušās, ierobežojot iestājušos apdrošināšanas gadījumu, tā sekas vai novēršot iespējamus turpmākos zaudējumus apdrošināšanas objektam.

Glābšanas izmaksas nedrīkst pārsniegt atlīdzināmo zaudējumu apmēru. Jebkurā gadījumā kopējā apdrošināšanas atlīdzība par apdrošināšanas gadījumu, ietverot glābšanas izmaksas, nevar pārsniegt apdrošināšanas objekta apdrošinājuma summu.

- 14.8 **Drupu aizvākšanas izmaksas** - saprātīgas, pamatotas un pierādāmas apdrošināšanas gadījuma rezultātā radušās drupu aizvākšanas un transportēšanas izmaksas.
- 14.9 **Ēka** - dzīvojamā vai nedzīvojamā ēka, kas ir pabeigta celtnē ar sienām un jumtu, kura atrodas pastāvīgā saskarsmē ar zemi un kuras iekšējās telpas platība ir vismaz 4 m² (četri kvadrātmetri).
- 14.10 **Dzīvoklis** - daudzdzīvokļu mājā esoša no pārējās mājas daļas nošķirta telpa, kas kā dzīvoklis vai mākslinieka darbnīca ir iezīmēta mājas inventarizācijas plānā.
- 14.11 **Inženierkomunikācijas** – apdrošināšanas objekta (ēkas vai dzīvokļa) iekšienē iebūvētas vai pie tā ārējām sienām piestiprinātas un tā apgādei un ekspluatācijai funkcionāli nepieciešamas ūdensapgādes, kanalizācijas, apkures, ventilācijas, gaisa kondicionēšanas un ugunsdzēsības sistēmas un to cauruļvadi.
- 14.12 **Administratīvā teritorija** - LR normatīvajos aktos noteiktā mazākā Latvijas teritorijas iedalījuma vienība.

15 APDROŠINĀŠANAS OBJEKTS

Ēka un dzīvoklis:

- 15.1 Ja apdrošināšanas polisē kā apdrošināšanas objekts ir norādīta ēka, tad apdrošinātas ir ēkas konstrukcijas un konstruktīvie elementi, kas ir ēkas būtiskās sastāvdaļas, t.i., pamati, ārsienas, ēkas ārējā apdare, iekšējās starpsienas, starpstāvu pārsegumi, jumts, logi, durvis, kāpnes, elektroinstalācija, inženierkomunikācijas, gāzes apgādes sistēma, dūmvadi un iekārtas, kas saistītas ar ēkas ekspluatāciju (krāsnis, kamīni, apkures katli, siltumsūkņi).
 - 15.2 Ja apdrošināšanas polisē kā apdrošināšanas objekts ir norādīts rindu / dvīņu māja, tad apdrošināšanas objekts ir apdrošināts kā:
 - 15.2.1 ēka saskaņā ar šo apdrošināšanas noteikumu 15.1.punktu, ja apdrošināšanas objekts reģistrēts zemesgrāmatā kā reālās daļās sadalīts nekustamais īpašums (ēkas konstrukcijas un konstruktīvie elementi ir apdrošināti līdz blakus esošās reāli nodalītās ēkas daļas iekšējai apdarei);
 - 15.2.2 dzīvoklis saskaņā ar šo apdrošināšanas noteikumu 15.4.punktu, ja apdrošināšanas objekts reģistrēts zemesgrāmatā kā dzīvokļa īpašums.
 - 15.3 Ja ir apdrošināta ēka vai rindu/dvīņu māja, tad apdrošinātas ir arī uz tā paša zemes gabala un tajā pat adresē esošas, ar zemi stacionāri saistītas virszemes konstrukcijas (piemēram, nožogojumi, vārti (tai skaitā to automātika), barjeras, masti, apgaismes ķermeņi, nojumes, lapenes u.tml., kā arī aku un siltumsūkņa daļas, kas atrodas virs zemes, bet nav piestiprinātas pie apdrošināšanas objekta ārējām konstrukcijām) un palīgbūves (ēkas, kuru platība nepārsniedz 4 m²), kas paredzētas komforta nodrošināšanai vai saimnieciskajai nepieciešamībai.
 - 15.4 Ja apdrošināšanas polisē kā apdrošināšanas objekts ir norādīts dzīvoklis, tad apdrošinātas ir dzīvoklim pieguļošās sienas, iekšējās starpsienas, starpstāvu pārsegumi, logi, durvis, kāpnes, inženierkomunikācijas, elektroinstalācija, gāzes apgādes sistēma, dūmvadi un iekārtas, kas saistītas ar ēkas ekspluatāciju (krāsnis, kamīni, apkures katli, siltumsūkņi), kas atrodas dzīvokļa īpašnieka vienpersoniskā īpašumā, sākot no dzīvokļa pievienojuma vai pievada, ko ierobežo dzīvokļa siena, grīda vai griesti. Ja ir apdrošināts dzīvoklis mansardā un tas ir norādīts apdrošināšanas polisē, tad apdrošināta ir arī jumta daļa, kas ir šī dzīvokļa konstruktīvais elements.
 - 15.5 Apdrošinot dzīvokli, nav apdrošinātas kopīpašumā esošās daudzdzīvokļu ēkas daļas, piemēram, jumts, bēniņi, kāpņu telpa, u.c.
 - 15.6 Apdrošinot ēku vai dzīvokli, nav apdrošinātas:
 - 15.6.1 ārpus apdrošināšanas objekta esošas inženierkomunikācijas vai to daļas, gāzes apgādes sistēma, dūmvadi, elektroinstalācija un iekārtas, kas saistītas ar ēkas ekspluatāciju (krāsnis, kamīni, apkures katli), kas nav piestiprinātas pie apdrošināšanas objekta ārējām konstrukcijām (izņemot siltumsūkņu virszemes konstrukcijas);
 - 15.6.2 ārpus ēkas atrodošās strūklakas, baseini, kanalizācijas akas, tilpnes, drenāžas, apkures u.c. cauruļvadi, elektrolīnijas, kabeli u.c.;
 - 15.6.3 īpašums, kas nav ēkas vai dzīvokļa būtiskā daļa (piemēram, mēbeles, virtuves mēbeles, pārvietojamas plīti, saldētavas, veļas mašīnas, paklāji, gaismas ķermeņi, pārvietojami sildītāji, antenas, reklāmas izkārtnes);
 - 15.6.4 dabiskās vai mākslīgās ūdenstilpnes (t.sk. akvāriji, baseini, akas, urbuma akas, strūklakas), tajās esošais šķidrums, kā arī tām piederošās būves, piemēram, tilti, rampas, moli u.c.;
 - 15.6.5 skulptūras, sporta spēļu laukumi, ceļi un takas (piemēram, gājēju, braucamie un velosipēdistu ceļi un takas, automašīnu stāvvietas, pagalmi);
 - 15.6.6 jebkāda veida siltumnīcas un lecektis, augsne, apstādījumi (piemēram, augi, koki, krūmi), dzīvnieki.
- Iekšējā apdare:**
- 15.7 Apdrošinot iekšējo apdari, apdrošināšanas objekts ir dzīvojamās vai nedzīvojamās ēkas telpas daļa, ko iespējams mainīt vai novākt, nebojājot ēkas būtiskās sastāvdaļas, t.i., sienas, iekšējās starpsienas, starpstāvu pārsegumus, un kuru novākšana vai mainīšana neaizskar citu īpašnieku tiesības un nemaina ēkas ārējo izskatu, tai skaitā, bet ne tikai:
 - 15.7.1 grīdas, griestu un sienu seguma materiāli (izņemot paklājus);
 - 15.7.2 sakaru sistēmu vadi;
 - 15.7.3 santehnika.
 - 15.8 Iekšējā apdare ir apdrošināta tikai tad, ja tas īpaši norādīts apdrošināšanas polisē.
 - 15.9 Apdrošinot iekšējo apdari, nav apdrošināts:
 - 15.9.1 īpašums, kas nav dzīvokļa, ēkas vai citu telpu būtiska sastāvdaļa (piemēram, mēbeles, virtuves mēbeles, pārvietojamas plīti, saldētavas, veļas mašīnas, paklāji, gaismas ķermeņi, pārvietojami sildītāji, antenas u.c.);
 - 15.9.2 kāpnes, logi, durvis;
 - 15.9.3 iebūvētas mēbeles.

ledzīve:

- 15.10 Apdrošinot iedzīvi, apdrošināšanas objekts ir ēkā vai dzīvoklī atrodošās un apdrošinātajam vai ar viņu kopā dzīvojošam ģimenes loceklim piederošas vai tā likumīgā valdījumā esošas ikdienas lietošanai paredzētās kustamas lietas, piemēram, mēbeles, virtuves mēbeles, apģērbi, sadzīves tehnika, elektrotehnika, saimniecības inventārs (turpmāk tekstā – ledzīve).
- 15.11 ledzīvi var apdrošināt kā priekšmetu kopumu vai saskaņā ar sarakstu, uzskaitot tos atsevišķi. ledzīves priekšmeti, kuri iegādāti kā komplekti, piemēram, servīze, mīksto mēbeļu komplekts, tiek uzskatīti par vienu apdrošināšanas objektu.
- 15.12 Priekšmeti, kuru vērtība pārsniedz LVL 2000,00 (divus tūkstošus latu), vienmēr tiek apdrošināti saskaņā ar sarakstu, uzskaitot tos atsevišķi.
- 15.13 Ja priekšmeti, kuru vērtība pārsniedz LVL 2000,00 (divus tūkstošus latu), apdrošināšanas līgumā nav īpaši norādīti atsevišķā sarakstā, tad maksimālā apdrošinājuma summa par vienu šādu priekšmetu ir LVL 2000,00 (divi tūkstoši latu).
- 15.14 Apdrošinot iedzīvi ēkā vai rindu/dvīņu mājā, apdrošināta ir arī iedzīve, kas atrodas vienā teritorijā (t.i., uz tā paša zemes gabala un tajā pašā adresē) ar ēku. Šī noteikumu punkta izpratnē par iedzīvi uzskatāmas dārza mēbeles, batuti, spēļu laukumi, smilškastes, grili, pārvietojamās nojumes u.tml.
- 15.15 ledzīvi kā priekšmetu kopumu var apdrošināt šādās grupās:
- 15.15.1 Mēbeles - iebūvētās mēbeles, virtuves mēbeles (arī iebūvētās), krēsli, atzveltnes krēsli, galdi, nakts galdiņi, skapji, sekcijas, bufetes, kumodes, plaukti, gultas, dīvāni, apgaismojums, lampas, mehāniskie pulksteņi (izņemot rokas pulksteņus), spoguļi, paklāji, aizkari, vāzes, gultas veļa, segas, spilveni, dvieļi, galdauti, dekoratīvie trauki u.tml., izņemot antīkas mēbeles, kuras izgatavotas līdz 1940. gadam;
 - 15.15.2 Apģērbs, aksesuāri - uzvalki, kleitas, blūzes, krekli, svārki, bikses, mēteļi, lietus mēteļi, sporta jakas, svīteri, kaklasaites, kurpes, zābaki, apakšveļa, bižutērija, kosmētika, rokas pulksteņi, somas, brilles u.tml.;
 - 15.15.3 Elektrotehnika - audio-, tele-, foto-, videoaparātūra u.c. elektroniskā aparātūra, putekļu sūcēji, veļas mazgājamās mašīnas, fotoaparāti, elektroniskie pulksteņi, videokameras, datortehnika, printeri, gludekļi, fēni, u.tml.;
 - 15.15.4 Virtuves tehnika, trauki – galda piederumi un trauki, mikroviļņu krāsnis, plītis, saldētavas, ledusskapji, trauku mazgājamās mašīnas, tvaiku nosūcēji u.tml.;
 - 15.15.5 Hobija priekšmeti - mūzikas instrumenti, sporta inventārs, medību inventārs, tai skaitā reģistrēti medību šaujamo ieroči un munīcija, makšķerēšanas inventārs, tūrisma inventārs, divriteņi, slēpes, kaitborda inventārs, vindsērfinga inventārs, bērnu ratiņi, rotaļlietas, grāmatas un saimniecības inventārs, ēkas un teritorijas uzturēšanai u.tml., ārpus ēkas esošā iedzīve (saskaņā ar 15.14.punktu).
- 15.16 Tikai atsevišķi rakstveidā vienojoties ar apdrošināšanas sabiedrību, var tikt apdrošināti priekšmeti, kas izgatavoti no dārgmetāļiem, dārgakmeņiem vai pusdārgakmeņiem (dārglietas, rotaslietas) un lietas, kurām ir liela mākslinieciskā vērtība (gleznas, grafika, skulptūras u.tml.). Gleznas, grafika, skulptūras u.tml. ir apdrošinātas tikai tad, ja apdrošināšanas polisē ir norādīts to autors, nosaukums un izgatavošanas gads.
- 15.17 Par apdrošināšanas objektu netiek uzskatīti un nav apdrošināti šādi priekšmeti:
- 15.17.1 nauda, vērtspapīri, noguldījumu grāmatiņas, bankas kartes;
 - 15.17.2 dokumenti (piemēram, pase, diploms, pilnvara, līgums), manuskripti, projektu dokumentācijas, plāni un rokraksti, zīmējumi (rasējumi);
 - 15.17.3 antīki priekšmeti (mēbeles, grāmatas, trauki, mūzikas instrumenti u.tml., kas izgatavoti līdz 1940. gadam);
 - 15.17.4 marku, monētu, medaļu un citas kolekcijas;
 - 15.17.5 datubāzes, datu nesēji, datoru programnodrošinājums, licences u.tml., izņemot operētājsistēmas, kas ietilpst datora pamata komplektācijā;
 - 15.17.6 sprāgstvielas, kaujas ieroči un to munīcija;
 - 15.17.7 darbapaldi, celtniecības materiāli, lauksaimniecības produkti;
 - 15.17.8 istabas augi, dzīvnieki, putni, zivis;
 - 15.17.9 plaša patēriņa preces, piemēram, alkoholiskie dzērieni, tabakas izstrādājumi, pārtikas produkti u.c.;
 - 15.17.10 mobilie telefoni, tai skaitā, viedtelefoni, to piederumi un papildus aprīkojums;
 - 15.17.11 motorizēti transportlīdzekļi (piemēram, motorollerī, automašīnas, lidmašīnas, motorlaivas u.c.), to piederumi, buru laivas, airu laivas;
 - 15.17.12 priekšmeti, kurus apdrošinājuma ņēmējs vai apdrošinātais nelikumīgi ieguvjis vai patur savā īpašumā (piemēram, priekšmeti, kuru iegūšanai vai turēšanai apdrošinātajam nav normatīvajos aktos paredzētas licences vai atļaujas, zādzības vai laupīšanas rezultātā iegūti priekšmeti u.tml.).

16 APDROŠINĀTIE RISKI

- 16.1 Šajos noteikumos uzskaitītie riski ir apdrošināti tikai tad, ja tie ir norādīti apdrošināšanas polisē.
- 16.2 **Uguns nelaiemes:** apdrošināšanas sabiedrība atlīdzina apdrošinātajam īpašumam nodarītus pēkšņus un neparedzētus zaudējumus vai bojājumus, kurus izraisījis:
- 16.2.1 **ugunsgrēks** - uguns, kura izcēlusies ugunij neparedzētā vietā, vai uguns, kura izcēlusies no ugunij paredzētas vietas, turpinot patstāvīgi izplatīties tālāk (tai skaitā trešo personu ļaunprātīgas aizdedzināšanas vai elektriskās strāvas iedarbības rezultātā). Apdrošināšanas sabiedrība atlīdzina arī apdrošināšanas objektam nodarītus pēkšņus un neparedzētus zaudējumus vai bojājumus, ko izraisījis ugunsgrēka rezultātā radies karstums vai dūmi, vai sodrēji, kā arī pēkšņus un neparedzētus zaudējumus vai bojājumus, kas radušies ugunsgrēka dzēšanas darbu rezultātā (tai skaitā zaudējumus vai bojājumus, kas radušies blakus esošu dzīvokļu, rindu/dvīņu mājas daļu vai ēku ugunsgrēka dzēšanas darbu rezultātā);
 - 16.2.2 **zibens spēriens** - tieša zibens iedarbība uz bojāto apdrošināto objektu neatkarīgi no tā, vai tas ir izraisījis ugunsgrēku;
 - 16.2.3 **eksplozija** - pēkšņa, ārdoša spiediena spēka izpausme, kas balstās uz gāzu un tvaiku īpašību izplesties. Tilpnes (tvaika, ūdens vai gāzes tilpnes, centrālāpkures katla, cauruļvadu, boileru u.c.) eksplozija tikai tad, ja tās sienas tiek sabojātas tādā mērā, ka notiek spiediena atšķirību izlīdzināšanās starp tilpnes iekšieni un apkārtējo vidi.

- 16.2.4 **pilotējama lidaparāta** vai cita gaisa kuģa, to daļu vai to kravas trieciens, neatkarīgi no tā vai šis notikums izraisījis ugunsgrēku.
- 16.3 **Papildus izņēmumi.** Apdrošinot risku "Uguns nelaiemes", papildus izņēmumiem, kas uzskaitīti šo noteikumu 7.punktā, apdrošināšanas sabiedrība neatlīdzina:
- 16.3.1 zaudējumus vai bojājumus apdrošināšanas objektam vai objekta daļai, kurā vai ar kura palīdzību tiek radīts vai pārvadīts siltums, uguns vai dūmgāzes, ja uguns izcēlusies no šī objekta;
- 16.3.2 zaudējumus vai bojājumus elektroinstalācijām vai iekārtām, kas radušies elektriskās strāvas iedarbības (pārsprieguma, īssavienojuma, īsslēguma u.tml.) rezultātā;
- 16.3.3 zaudējumus vai bojājumus, kas radušies gruzdēšanas rezultātā, izņemot, ja gruzdēšana ir ugunsgrēka sekas;
- 16.3.4 zaudējumus vai bojājumus zibens netieša spēriena rezultātā, kas izpaudies kā elektrisks pārspriegums elektrotīklā;
- 16.3.5 apdrošināšanas objektā uzglabājamo sprāgstvielu eksplozijas izraisītos zaudējumus vai bojājumus;
- 16.3.6 profesionālas rakšanas vai spridzināšanas darbu rezultātā izraisītos zaudējumus vai bojājumus;
- 16.3.7 zaudējumus vai bojājumus iekārtām, kuras izraisīja eksploziju;
- 16.3.8 zaudējumus vai bojājumus, kurus izraisījis lidaparātu skaņas aerodinamiskais vilnis.
- 16.4 **Dabas stihijas:** apdrošināšanas sabiedrība atlīdzina apdrošinātajam īpašumam nodarītus pēkšņus un neparedzētus zaudējumus vai bojājumus, kurus izraisīja:
- 16.4.1 **vētra**, t.i., ar meteoroloģiskiem laika apstākļiem saistīta gaisa masas plūsmas jeb vēja ar ātrumu vismaz 20,8 m/s jeb 9 balles pēc Boforta skalas tieša iedarbība;
Ja vēja ātrumu apdrošināšanas objekta atrašanās vietā nav fiksējusi kompetenta institūcija, tad Apdrošināšanas sabiedrība uzskatīs, ka vētra ir bijusi, tikai tad, ja apdrošināšanas objekta atrašanās vietai blakus esošajām ēkām un priekšmetiem, kuri bija nevainojamā stāvoklī, vēja ietekmē arī ir tikuši nodarīti bojājumi.
Apdrošināšanas sabiedrība atlīdzina arī apdrošināšanas objektam nodarītus pēkšņus un neparedzētus zaudējumus vai bojājumus:
- ko izraisījusi šādas vētras rezultātā salauztu vai gaisā paceltu priekšmetu nokrišana uz apdrošinātā objekta;
 - ko izraisījusi nokrišņu iekļūšana ēkā caur šādas vētras rezultātā bojātām būvkonstrukcijām ar nosacījumu, ka nokrišņu iekļūšana notiek vētras laikā vai uzreiz pēc tās;
 - ko izraisījusi šādas vētras rezultātā radusies ledus kustība;
- 16.4.2 **krusa**, t.i., dabas parādība, kad nokrišņu veidā krīt dažādas formas, lieluma un svara ledus gabali;
- 16.4.3 **zemestrīce**, t.i., dabīgs zemes virsmas satricinājums, kas rodas ģeofizikālu procesu rezultātā zemes iekšienē un kas pēc Rihtera skalas ir vismaz 4 (četras) balles stipra;
- 16.4.4 **sniega vai ledus smagums**, t.i., sniega vai ledus masas svara iedarbība. Apdrošināšanas sabiedrība atlīdzina pēkšņus un neparedzētus zaudējumus vai bojājumus apdrošināšanas objektam, kas radušies no sniega svara iedarbības uz ēkas jumta pārsegumu vai ēkas nesošajām konstrukcijām, taču ar noteikumu, ka sniega sega radusies nepārtrauktas, stipras snigšanas rezultātā un bojājums jumta pārsegumam vai ēku nesošām konstrukcijām noticis snigšanas laikā vai tūlīt pēc snigšanas, ja attiecīgie meteoroloģiskie apstākļi fiksēti kompetentās valsts institūcijās.
- 16.4.5 **aizsprosta pārrāvums**, t.i., pārrāvums aizsprostā, kas ir mākslīgi veidota būve un projektēta ūdens uzkrāšanai spēkstacijās, hidrotehniskās ierīcēs, dzirnavu aizsprostos, ugunsdrošības aizsprostos u.tml.
- 16.5 **Papildus izņēmumi.** Apdrošinot risku "Dabas stihijas", papildus izņēmumiem, kas uzskaitīti šo noteikumu 7.punktā, apdrošināšanas sabiedrība neatlīdzina:
- 16.5.1 zaudējumus vai bojājumus, kurus izraisījusi lietus, krusas, sniega, dubļu vai netīrumu iekļūšana caur neaizvērtiem logiem, ārdurvīm u.c. atverēm vai ēku norobežojošām konstrukcijām, izņemot gadījumus, kad šīs atveres vai ēkas konstrukciju bojājumi radušies apdrošinātā riska iestāšanās rezultātā;
- 16.5.2 zaudējumus vai bojājumus apdrošināšanas objektam, kas radušies sniega vai ledus smaguma iedarbības rezultātā, ja ēkas jumts pirms nepārtrauktas, stipras snigšanas uzsākšanās nav bijis notīrīts un atkārtotas snigšanas rezultātā pieaudzis sasnigušā sniega slāņa biezums un svars;
- 16.5.3 zaudējumus vai bojājumus, kas radušies sakarā ar apdrošinājuma ņēmēja vai apdrošinātā bezdarbību, netīrot sniegu no ēkas jumta pārsegumiem un neveicot savus pienākumus attiecībā uz īpašuma uzturēšanu saskaņā ar LR spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem, būvnormatīviem, tehniskās eksploataācijas noteikumiem un administratīvajiem lēmumiem;
- 16.5.4 zaudējumus vai bojājumus ēkām, kas nav stacionāri saistītas ar zemi, kā arī pagaidu celtnēm, saliekamām teltīm, jebkāda veida nojumēm, siltumnīcām, lecektīm, ēkas nojumēm, arkām un izkārtņēm u.tml. konstrukcijām, kas radušies sniega vai ledus smaguma iedarbības rezultātā;
- 16.5.5 zaudējumus vai bojājumus, kurus izraisījusi lietus ūdens iekļūšana vai sniega kušana no jumta, logiem, durvīm, ēkas šuvēm, konstrukcijām vai notekcaurulēm, kas atrodas ēkas ārpusē;
- 16.5.6 zaudējumus vai bojājumus apdrošinātajiem iedzīves priekšmetiem, kas atrodas ārpus ēkas, izņemot ēku ārpusē piestiprinātām lietām, piemēram, radio un TV antenām un to iekārtām, ja tās ir apdrošinātas kā iedzīve.
- 16.6 **Vandālisms:** apdrošināšanas sabiedrība atlīdzina apdrošinātajam īpašumam nodarītus pēkšņus un neparedzētus zaudējumus vai bojājumus, kurus izraisījusi fiziskas personas darbība, kuras mērķis ir apdrošinātā objekta tīša bojāšana vai iznīcināšana. Par vandālismu neuzskata īpašuma vai tā daļu zādzību, kā arī aizdedzināšanu vai apzinātu avārijas izraisīšanu ar ūdens palīdzību.
- 16.7 **Papildus izņēmumi.** Apdrošinot risku "Vandālisms", papildus izņēmumiem, kas uzskaitīti šo noteikumu 7.punktā apdrošināšanas sabiedrība neatlīdzina:
- 16.7.1 zaudējumus vai bojājumus, kas radušies trešo personu netīšas darbības dēļ un kuru rezultāta ir bojāts apdrošinātais objekts (piem., blakus esošā dzīvokļa remontdarbu rezultātā; ielas remontdarbu rezultātā; blakus notiekošo būvdarbu rezultātā u.t.t.).

- 16.8 **Zādzība ar ielaušanos, laupīšana:** apdrošināšanas sabiedrība atlīdzina apdrošinātajam īpašumam nodarītus pēkšņus un neparedzētus zaudējumus vai bojājumus, kurus izraisīja:
- 16.8.1 **zādzība**, kas ir tīša, prettiesiska, bezatlīdzības svešas mantas slepena vai atklāta nolauptšana, izņemot to no īpašnieka vai citas personas valdījuma, lai rīkotos ar šo mantu kā ar savu, un kas izdarīta ielaužoties aizslēgtā apdrošināšanas objektā, kas ir strukturāli pietiekami aizsargāts, salaužot, mehāniski bojājot šķēršļus, kas radīti, lai nevarētu brīvi iekļūt telpās vai teritorijā, uzlaužot tos ar mūķizeriem, vai iekļūstot apdrošinātajā objektā, izmantojot viltotas atslēgas vai oriģinālas atslēgas, kas iegūtas zādzības ar ielaušanos vai laupīšanas rezultātā ārpus apdrošināšanas objekta atrašanās vietas;
- 16.8.2 **laupīšana**, kas ir tīša, prettiesiska, bezatlīdzības svešas mantas slepena vai atklāta nolauptšana, izmantojot vardarbību vai vardarbības piedraudējumu, izņemot to no īpašnieka vai citas personas valdījuma, lai rīkotos ar šo mantu kā ar savu.
- 16.9 Ja ir apdrošināts risks "Zādzība ar ielaušanos, laupīšana", apdrošināšanas sabiedrība atlīdzina arī zaudējumus vai bojājumus, kas radušies zādzības ar ielaušanos vai laupīšanas laikā izdarīta vandālisma rezultātā, kā arī zaudējumus vai bojājumus, kas radušies zādzības ar ielaušanos vai laupīšanas mēģinājuma rezultātā.
- 16.10 Ja zādzības ar ielaušanos vai laupīšanas rezultātā ir nozagtas apdrošinātā īpašuma atslēgas, tad apdrošināšanas sabiedrība atlīdzina līdzvērtīgas ārdurvju slēdzenes iegādi un tās nomaīņas izmaksas.
- 16.11 Apdrošināšanas sabiedrība atlīdzina līdzvērtīgas ārdurvju slēdzenes iegādi un tās nomaīņas izmaksas arī tad, ja apdrošinātā īpašuma atslēgas nozagtas vai nolauptas ārpus apdrošinātā objekta (atslēgu nolauptšana uz ielas, zādzība ar ielaušanos no biroja, zādzība ar ielaušanos no transportlīdzekļa u.tml.). Apdrošināšanas līguma darbības laikā zaudējumi par ārdurvju slēdzes iegādes un tās nomaīņas izmaksas tiek atlīdzināti atbilstoši radušajiem faktiskajiem zaudējumiem, bet nepārsniedzot LVL 100 (simts latus).
- 16.12 Ja zādzības ar ielaušanos vai laupīšanas mēģinājuma rezultātā ir bojātas tikai ārdurvju slēdzenes, zaudējumi tiek atlīdzināti, nepiemērojot pašrisku.
- 16.13 Ēkas un dzīvokļa ārpusē esošo, pie ēkas piestiprināto daļu zādzība ir uzskatāma par apdrošināšanas gadījumu arī tad, ja nav ielaušanās pēdu.
- 16.14 **Papildus izņēmumi.** Apdrošinot risku "Zādzība ar ielaušanos, laupīšana", papildus izņēmumiem, kas uzskaitīti šo noteikumu 7.punktā, apdrošināšanas sabiedrība neatlīdzina:
- 16.14.1 zaudējumus vai bojājumus, kas radušies tādēļ, ka īpašums nevērīgi novietots vai netiek pietiekami aizsargāts, ņemot vērā tā vērtību;
- 16.14.2 zaudējumus vai bojājumus ēkai vai dzīvoklim, kuri netiek pastāvīgi apdzīvoti visu gadu, to palīgbūvēm un tajos esošai iedzīvei;
- 16.14.3 iedzīves priekšmetu (izņemot 15.15.punktā minētos), kas atrodas ārpus ēkas, zādzību;
- 16.14.4 zaudējumus vai bojājumus viltošanas, krāpšanas, piesavināšanās vai citas līdzīgas krāpnieciskas darbības rezultātā;
- 16.14.5 zaudējumus vai bojājumus inženierkomunikācijām, kas atrodas ārpus ēkas un nav piestiprinātās pie apdrošināšanas objekta ārējām konstrukcijām.
- 16.15 **Noplūde no inženierkomunikācijām:** apdrošināšanas sabiedrība atlīdzina apdrošinātajam īpašumam nodarītus zaudējumus vai bojājumus, kurus izraisījusi šķidrums vai tvaika noplūde no:
- 16.15.1 apdrošināšanas objektā iebūvētām inženierkomunikācijām to pēkšņa un neparedzēta plūsuma vai bojājuma dēļ;
- 16.15.2 pie inženierkomunikācijām stacionāri pievienotām veļas mazgājamām, žāvējamām mašīnām un trauku mazgājamām mašīnām (ieskaitot to pievienojumu pie inženierkomunikāciju daļām) to pēkšņa un neparedzēta plūsuma vai bojājuma dēļ;
- 16.15.3 apdrošināšanas objektā iebūvētām inženierkomunikācijām sala iedarbības rezultātā;
- 16.15.4 inženierkomunikācijām trešo personu neuzmanības rezultātā;
- 16.15.5 ūdens, kanalizācijas vai apkures cauruļvadiem to aizsprostojuma vai aizsērēšanas rezultātā, ko izraisījusi trešā persona.
- 16.16 **Papildus izņēmumi.** Apdrošinot risku "Noplūde no inženierkomunikācijām", papildus izņēmumiem, kas uzskaitīti šo noteikumu 7.punktā, apdrošināšanas sabiedrība neatlīdzina:
- 16.16.1 zaudējumus vai bojājumus pašām inženierkomunikācijām;
- 16.16.2 zaudējumus vai bojājumus, kas radušies apdrošinājuma ņēmēja/apdrošinātā neuzmanības dēļ, kā rezultātā pārplūdusi vanna, izlietne u.tml.;
- 16.16.3 zaudējumus vai bojājumus, kas radušies pašvaldības vai cita publiskā īpašumā esoša ūdens, kanalizācijas vai apkures cauruļvada bojājuma, kļūmes, aizsprostojuma vai aizsērēšanas ārpus ēkas rezultātā;
- 16.16.4 zaudējumus vai bojājumus, kas radušies noplūdes rezultātā, ja apdrošinātajā īpašumā izvietotas veļas mazgājamās, žāvējamās vai trauku mazgājamās mašīnas ūdens aizvadīšanas caurule nebija stacionāri pievienota pie inženierkomunikāciju daļas, kas ir paredzēta notekūdeņu aizvadīšanai (piem., ūdens novadīšanas caurules novietošana izlietnē vai vannā u.tml.);
- 16.16.5 zaudējumus vai bojājumus, kas radušies sala iedarbības rezultātā, ja inženierkomunikāciju uzstādīšana (montāža) nav veikta atbilstoši LR spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem, būvnormatīviem, tehniskās ekspluatācijas noteikumiem un administratīvajiem lēmumiem (tās nav atbilstoši nosiltinātas, aizsargātas u.tml.);
- 16.16.6 zaudējumus vai bojājumus, kas radušies nevērīgas apkopes vai uzturēšanas rezultātā;
- 16.16.7 zaudējumus vai bojājumus, kas radušies lietus ūdens iekļūšanas vai sniega kušanas no jumta, logiem, durvīm, ēkas šuvēm, konstrukcijām vai notekcaurulēm, kas atrodas ēkas ārpusē, rezultātā;
- 16.16.8 zaudējumus vai bojājumus, kas radušies kondensāta rezultātā;
- 16.16.9 zaudējumus vai bojājumus ēkai vai dzīvoklim, kuri netiek pastāvīgi apdzīvoti visu gadu, un tajos esošai iedzīvei;
- 16.16.10 zaudējumus vai bojājumus, kas radušies ilgtermiņa procesu, kas notiek pakāpeniski (pilēšana, sūkšanās) rezultātā.

- 16.17 **Inženierkomunikācijas:** apdrošināšanas sabiedrība atlīdzina zaudējumus vai bojājumus, kas saistīti ar pašu inženierkomunikāciju (cauruļvadu, stacionārās apkures, ūdens, ventilācijas un gaisa kondicionēšanas sistēmu) remontu vai atkārtotu iegādi un instalāciju, ja šādi zaudējumi vai bojājumi radušies inženierkomunikāciju pēkšņus un neparedzētus avārijas dēļ.
- 16.18 **Papildus izņēmumi.** Apdrošinot risku "Inženierkomunikācijas", papildus izņēmumiem, kas uzskaitīti šo noteikumu 7.punktā, apdrošināšanas sabiedrība neatlīdzina:
- 16.18.1 zaudējumus vai bojājumus inženierkomunikācijām, kuras vecākas par 30 (trīsdesmit) gadiem un kurām nav bijis veikts kapitālais remonts;
- 16.18.2 zaudējumus vai bojājumus, kas radušies ilgtermiņa procesu, kas notiek pakāpeniski (rūsēšana, nolietojums u.tml.) rezultātā.
- 16.19 **Mājokļa aizvietošana:** apdrošināšanas sabiedrība atlīdzina dokumentāli apstiprinātus, saprātīgus nepieciešamos izdevumus par īri un pārceļšanos, kas saistīti ar apdrošināšanas objekta pastāvīgo iedzīvotāju pagaidu pārvietošanu uz citu apdrošināšanas objektam līdzvērtīgu dzīvojamu platību sakarā ar to, ka apdrošināšanas objekts vai tā daļa ir kļuvusi pilnībā nepiemērota dzīvošanai apdrošināšanas gadījuma iestāšanās rezultātā, t.i.:
- 16.19.1 izdevumus par dzīvojamās telpas īri, sākot no pagaidu dzīvojamās platības noīrēšanas dienas, bet ne vairāk kā LVL 20,- (divdesmit latī) par diennakti un ne ilgāk kā 6 (sešus) mēnešus, un nepārsniedzot 10% (desmit procentus) no atlīdzinājumiem zaudējumiem;
- 16.19.2 saprātīgus nepieciešamos, ar dokumentiem apstiprinātus izdevumus par pārceļšanos uz pagaidu dzīves vietu un atpakaļ uz apdrošināšanas objekta atrašanās vietu.
- 16.20 Izdevumu par pagaidu dzīvojamu platību atlīdzināšanas termiņš izbeidzas:
- 16.20.1 nākamajā dienā pēc apdrošināšanas objekta aizstāšanas dienas, ja apdrošināšanas atlīdzības veids ir aizstāšana;
- 16.20.2 nākamajā dienā pēc apdrošināšanas objekta atjaunošanas, ja apdrošināšanas atlīdzības veids ir atjaunošana;
- 16.20.3 vienu mēnesi pēc apdrošināšanas atlīdzības izmaksas dienas, ja apdrošināšanas atlīdzības veids ir naudas izmaksa.
- 16.21 Apdrošinājumaņēmēja vai apdrošinātā izvēlētā dzīvojamā platība pagaidu mājoklim un tā īres maksa iepriekš jāsaskaņo ar apdrošināšanas sabiedrību.
- 16.22 **Papildus izņēmumi.** Apdrošinot risku "Mājokļa aizvietošana", papildus izņēmumiem, kas uzskaitīti šo noteikumu 7.punktā, apdrošināšanas sabiedrība neatlīdzina:
- 16.22.1 komunālos maksājumus par pagaidu dzīvojamu platību;
- 16.22.2 izdevumus par dzīvojamās platības meklēšanu, t.sk., jebkādu maksu par starpniecību, māklera pakalpojumiem vai konsultācijām;
- 16.22.3 izdevumus par īri un pārceļšanos, kas saistīti ar tādu apdrošināšanas objektu, kas netiek pastāvīgi apdzīvots visu gadu;
- 16.22.4 ēdināšanas un pārtikas iegādes izdevumus.
- 16.23 **Koku, mastu uzkrīšana:** apdrošināšanas sabiedrība atlīdzina apdrošinātajam objektam radušos pēkšņus un neparedzētus bojājumus vai zaudējumus, kurus izraisījusi apdrošināšanas objekta tuvumā esošu koku, mastu vai stabu brīva nogāšanās.
- 16.24 **Papildus izņēmumi.** Apdrošinot risku "Koku, mastu uzkrīšana", papildus izņēmumiem, kas uzskaitīti šo noteikumu 7.punktā, apdrošināšanas sabiedrība neatlīdzina zaudējumus vai bojājumus, kas radušies cilvēku vai kāda mehāniska procesa iedarbības rezultātā.
- 16.25 **Transportlīdzekļa trieciens:** apdrošināšanas sabiedrība atlīdzina apdrošināšanas objektam nodarītu pēkšņu un neparedzētu bojājumu vai zaudējumu, kuru izraisījis jebkura veida transportlīdzekļa, tā iekraušanas vai izkraušanas mehānisma trieciens apdrošināšanas objektam.
- 16.26 **Papildus izņēmumi.** Apdrošinot risku "Transportlīdzekļa trieciens", papildus izņēmumiem, kas uzskaitīti šo noteikumu 7.punktā, apdrošināšanas sabiedrība neatlīdzina:
- 16.26.1 zaudējumus vai bojājumus, kurus izraisījis transportlīdzekļa trieciens, ja šo transportlīdzekli vadījis apdrošinājumaņēmējs, apdrošinātais, kopā ar viņiem dzīvojoši ģimenes locekļi vai persona, kura lieto apdrošināto īpašumu ar apdrošinājumaņēmēja vai apdrošinātā atļauju uz līguma vai cita tiesisku attiecību pamata.

17 APDROŠINĀJUMA SUMMA

Ēka, dzīvoklis un iekšējā apdare:

- 17.1 Apdrošinājuma summu nosaka apdrošinājumaņēmējs. Nosakot apdrošinājuma summu, jāņem vērā apdrošināšanas objekta vērtība, tās iespējamās izmaiņas apdrošināšanas perioda laikā un apdrošināšanas objekta nolietojums. Nosakot nolietojumu, ņem vērā apdrošināšanas objekta vecumu, samazināto izmantošanas iespēju, veiktos atjaunošanas darbus, kopējo stāvokli u. c. līdzīgus apstākļus.
- 17.2 Ēkas, dzīvokļa un iekšējās apdares apdrošinājuma summa nedrīkst būt mazāka par apdrošināšanas objekta atjaunošanas vērtību, ja apdrošināšanas objekta nolietojums apdrošināšanas līguma slēgšanas brīdī nepārsniedz 40% (četrdesmit procentus).
- 17.3 Ja ēkas, dzīvokļa un iekšējās apdares nolietojums apdrošināšanas līguma slēgšanas brīdī pārsniedz 40% (četrdesmit procentus), tad apdrošināšanas objekta apdrošinājuma summa nedrīkst būt mazāka par tā faktisko vērtību.
- 17.4 Apdrošinājumaņēmējs ir atbildīgs par to ziņu pareizību, uz kuru pamata noteikta apdrošinājuma summa un apdrošināšanas objekta nolietojums.
- 17.5 Ja apdrošināšanas objekta atjaunošanas vērtība vai faktiskā vērtība tieši pirms apdrošināšanas gadījuma iestāšanās atšķiras no apdrošināšanas polisē norādītās apdrošinājuma summas vairāk nekā par 10% (desmit procentiem), apdrošināšanas sabiedrība ir tiesīga piemērot noteikumus par zemapdrošināšanu vai virsapdrošināšanu.

- 17.6 Apdrošinājuma summa ir neizsmeļama. Izmaksājot apdrošināšanas atlīdzību, apdrošinājuma summa netiek samazināta par izmaksātās apdrošināšanas atlīdzības apmēru, izņemot 6.3.3.punktā minētajā gadījumā.

ledzīve

- 17.7 Noslēdzot apdrošināšanas līgumu, iedzīves iegādes vērtību un apdrošinājuma summu nosaka, pamatojoties uz apdrošinājumaņēmēja sniegto ziņu pamata.
- 17.8 Apdrošinot iedzīvi kā atsevišķus priekšmetus saskaņā ar sarakstu, apdrošinājuma summa nevar pārsniegt to iegādes vērtību.
- 17.9 Apdrošinot iedzīvi kā priekšmetu kopumu, katras iedzīves priekšmetu grupas apdrošinājuma summa nevar pārsniegt šo priekšmetu iegādes vērtības kopējo summu.
- 17.10 Iedzīves priekšmetu, kas apdrošināti saskaņā ar sarakstu, apdrošinājuma summā neietilpst to iedzīves vienību, kas apdrošinātas grupās, apdrošinājuma summā.

18 NEATLĪDZINĀMIE ZAUDĒJUMI

- 18.1 Apdrošināšanas sabiedrība neatlīdzina:
- 18.1.1 apdrošināšanas objekta derīgo atlieku vērtību, ja tās savā īpašumā nepārņem apdrošināšanas sabiedrība;
 - 18.1.2 ar apdrošināšanas gadījumu saistītos netiešos zaudējumus un izmaksas, piemēram, maksājumus par telefonu, ienākumu vai peļņas samazināšanos, papildus zaudējumu, ko izraisījusi atjaunošanas darbu aizkavēšanās;
 - 18.1.3 parastos izdevumus par apdrošināšanas objekta apsaimniekošanu vai apkalpošanu;
 - 18.1.4 izdevumus par celtniecības vai remonta darbiem, kas saistīti ar zaudējumiem vai bojājumiem, ko nav tieši izraisījis apdrošināšanas gadījums, piemēram, izdevumus par citu nolietotu vai amortizētu apdrošināšanas objekta daļu remontu vai nomaiņu;
 - 18.1.5 izdevumus par apdrošināšanas objekta uzlabojumiem;
 - 18.1.6 izdevumus, kas radušies sakarā ar tādu darbu izmantošanu apdrošināšanas objekta remontam, kuri ir dārgāki par parastajiem, piemēram, virsstundu darbs;
 - 18.1.7 ekspertīzes izdevumus, kurus rakstveidā nav apstiprinājis apdrošināšanas sabiedrība;
 - 18.1.8 soda sankcijas, tai skaitā, līgumsodus, kavējuma procentus, soda naudas, valsts vai pašvaldību iestāžu uzliktus naudas sodus;
 - 18.1.9 zaudējumus vai bojājumus tādām īpašumam, kura klātbūtni apdrošināšanas gadījuma iestāšanās laikā neapstiprina negadījuma vietas apskate, apdrošināšanas objekta atliekas vai īpašuma iegādes dokumenti.

19 APDROŠINĀŠANAS ATLĪDZĪBA

Ēkas, virszemes konstrukcijas, palīgbūves un iekšējā apdare

- 19.1 Apdrošināšanas atlīdzības veidi ir:
- 19.1.1 bojātā īpašuma atjaunošana;
 - 19.1.2 bojātā īpašuma aizstāšana ar tāda paša veida un kvalitātes īpašumu;
 - 19.1.3 naudas izmaksa.
- 19.2 Apdrošināšanas atlīdzības veidu nosaka apdrošināšanas sabiedrība.
- 19.3 Pēc apdrošināšanas gadījuma iestāšanās apdrošināšanas sabiedrība, aprēķinot izmaksājamo apdrošināšanas atlīdzību, nosaka atlīdzināmos zaudējumus, no kuriem tiek atskaitīta tālākai izmantošanai derīgā īpašuma vērtība un apdrošināšanas polisē norādītais pašrisks.
- 19.4 Apdrošināšanas sabiedrība atlīdzina arī glābšanas izmaksas un drupu aizvākšanas izmaksas, ja tās radušās apdrošināšanas gadījuma rezultātā. Drupu aizvākšanas izmaksu limits nepārsniedz 10% (desmit procentus) no atlīdzināmajiem zaudējumiem. Jebkurā gadījumā kopējā apdrošināšanas atlīdzība par apdrošināšanas gadījumu, ietverot drupu aizvākšanas izmaksas, nevar pārsniegt apdrošināšanas objekta apdrošinājuma summu. Glābšanas izmaksas tiek atlīdzinātas, neieturot apdrošināšanas līgumā norādīto pašrisku.
- 19.5 Apdrošināšanas sabiedrība, nosakot atlīdzināmos zaudējumus, vadās pēc tiem pašiem principiem un metodēm, kuras piemērotas, nosakot apdrošinājuma summu.
- 19.6 Bojātā vai bojāgājušā īpašuma atjaunošanas vai aizvietošanas gadījumā apdrošināšanas sabiedrība ir tiesīga noteikt īpašuma nomaiņas vai atjaunošanas metodi un par to atbildīgo personu.
- 19.7 Novēršamu bojājumu gadījumā atlīdzināmie zaudējumi ir remonta vai būvniecības izmaksas, kas nepieciešamas apdrošināšanas objekta atjaunošanai līdz stāvoklim, kādā tas tieši bija pirms apdrošināšanas gadījuma.
- 19.8 Ja nav iespējams veikt apdrošināšanas objekta atjaunošanu, tad atlīdzināmie zaudējumi ir aizvietošanas izmaksas, kas ir izmaksas par bojātā īpašuma aizvietošanu ar tāda paša veida un kvalitātes īpašumu.
- 19.9 Ja apdrošināto ēku vai dzīvokli tajā pašā vietā atjaunot nav iespējams no apdrošinājumaņēmēja vai apdrošinātā neatkarīgu iemeslu dēļ, tad ēku var celt vai dzīvokli aizstāt jebkurā citā vietā apdrošināšanas objekta administratīvajā teritorijā, ja tas ir iepriekš rakstiski saskaņots ar apdrošināšanas sabiedrību.
- 19.10 Ja netiek veikta apdrošināšanas objekta atjaunošana vai aizstāšana, tad atlīdzināmie zaudējumi ir bojātā īpašuma faktiskā vērtība tieši pirms apdrošināšanas gadījuma vai bojātā īpašuma tirgus vērtība tieši pirms apdrošināšanas gadījuma, atlīdzinot mazāko no šīm vērtībām.
- 19.11 Ja apdrošināšanas objekta nolietojums tieši pirms apdrošināšanas gadījuma pārsniedza 40% (četrdesmit procentus), tad atlīdzināmie zaudējumi ir bojātā īpašuma faktiskā vērtība tieši pirms apdrošināšanas gadījuma vai bojātā īpašuma tirgus vērtība tieši pirms apdrošināšanas gadījuma, atlīdzinot mazāko no šīm vērtībām.
- 19.12 Ja īpašuma iekšējās un/vai ārējās apdares nolietojums tieši pirms apdrošināšanas gadījuma pārsniedz 60% (sešdesmit procentus), tad tiek uzskatīts, ka remonts nav bijis veikts un netiek atlīdzināti iekšējās un/vai ārējās apdares zaudējumi vai bojājumi.
- 19.13 Ja tiek veikta atjaunošana vai aizstāšana, apdrošinātais vai atlīdzības saņēmējs iegūst tiesības uz apdrošināšanas atlīdzības daļu, kas pārsniedz bojātā īpašuma faktisko vērtību vai tirgus vērtību, tikai tad, ja tas 2 (divu) gadu laikā pēc apdrošināšanas gadījuma iestāšanās pierāda, ka apdrošināšanas atlīdzība izmantota, lai saskaņā ar šajos noteikumos noteikto kārtību atjaunotu tāda paša veida un tādām pašām mērķim paredzētu īpašumu kā apdrošināšanas objektu.

- 19.14 Virszemes konstrukciju un palīgbūvju, kas apdrošinātas ar to pašu apdrošināšanas līgumu, atlīdzināmo zaudējumu limits kopā nevar pārsniegt 10% (desmit procentus) no ēkas apdrošinājuma summas. Ja, aprēķinot apdrošināšanas atlīdzību par ēkām, tiek piemērots zemapdrošināšanas princips, tad arī attiecībā uz palīgbūvēm piemēro zemapdrošināšanas principu. Ja ar to pašu apdrošināšanas līgumu apdrošinātas vairākas ēkas, par pamatu atlīdzības aprēķināšanai pieņem visu apdrošināto ēku kopējo apdrošinājuma summu šī teritoriālā seguma ietvaros.
- 19.15 Atlīdzinot palīgbūvei nodarītus zaudējumus vai bojājumus, tiek piemērots tāds pats pašrisks, kāds apdrošināšanas polisē norādīts attiecīgās ēkas attiecīgajam apdrošinātajam riskam.

ledzīve

- 19.16 ledzīves priekšmetu, kas apdrošināti saskaņā ar rakstveidā iesniegtu sarakstu, atlīdzināmo zaudējumu summa nepārsniedz apdrošināšanas polisē norādīto apdrošinājuma summu.
- 19.17 Tādu iedzīves priekšmetu, kuri apdrošināti kā kopums un ietilpst vienā priekšmetu grupā, atlīdzināmo zaudējumu summa vienmēr aprobežojas ar apdrošināšanas polisē norādītās attiecīgās priekšmetu grupas apdrošinājuma summu.
- 19.18 Nosakot atlīdzināmo zaudējumu apmēru iedzīvei, zemapdrošināšanas princips netiek piemērots.
- 19.19 Novēršamu bojājumu gadījumā atlīdzināmie zaudējumi ir remonta izmaksas, kas nepieciešamas apdrošināšanas objekta atjaunošanai līdz stāvoklim, kādā tas bija tieši pirms apdrošināšanas gadījuma iestāšanās, neņemot vērā apdrošinātā objekta nolietojumu vai vecumu.
- 19.20 Apdrošināšanas objekta bojājumu gadījumā, kad tā remonts ir neiespējams vai nav ekonomiski pamatots, vai apdrošināšanas objekta zādzības vai laupīšanas gadījumā, atlīdzināmie zaudējumi tiek noteikti saskaņā ar šo noteikumu 19.21. – 19.25.punktiem.
- 19.21 Atlīdzināmo zaudējumu apmērs vienai iedzīves vienībai, kas ir minēta tabulā, tiek noteikts kā procents no naudas summas, kas nepieciešama jauna līdzvērtīga priekšmeta iegādei.

ledzīves vecums gados	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Mēbeles, paklāji, aizkari	100%	100%	90%	80%	70%	60%	50%	40%	40%	40%
Elektrotehnika (audio-, tele-, foto-, video-aparatūra u.c. elektroniskā aparatūra, tehnika).	100%	100%	90%	80%	70%	60%	50%	40%	30%	20%
Optiskās iekārtas , to aprīkojums un aksesuāri Velosipēdi	100%	100%	90%	80%	70%	60%	50%	40%	30%	20%
Sadzīves un virtuves tehnika u.tml. Instrumenti	100%	100%	90%	80%	70%	60%	50%	40%	30%	20%
Apavi, apģērbs, kažokādu izstrādājumi Brilles, rokas pulksteņi Sporta inventārs Datortehnika	100%	100%	70%	50%	30%	20%	20%	20%	20%	20%

- 19.22 Atlīdzināmo zaudējumu apmērs iedzīves vienībai, kas nav minēta 19.21.punktā tabulā, kuras vecums ir 5 (pieci) gadi vai mazāk, ir vienāds ar jauna līdzvērtīga priekšmeta iegādes vērtību, bet nepārsniedzot apdrošināšanas polisē noteikto apdrošinājuma summu.
- 19.23 Atlīdzināmo zaudējumu apmērs iedzīves vienībai, kas nav minēta 19.21.punktā tabulā, kuras vecums ir vairāk kā 5 (pieci) gadi, ir vienāds ar tirgus vērtību, bet nepārsniedzot apdrošināšanas polisē noteikto apdrošinājuma summu.
- 19.24 Pilnīga zuduma gadījumā atlīdzināmo zaudējumu apmērs tādām iedzīves vienībām kā mākslas priekšmeti (gleznas, grafikas, skulptūras u.tml.), medību ieroči, rotaslietas un citas dārglietas, ir vienāds ar tirgus vērtību, bet nepārsniedzot apdrošināšanas polisē noteikto apdrošinājuma summu.
- 19.25 ledzīves vienības vecums tiek aprēķināts veselos gados (neatkarīgi no tā, kurā kalendāra mēnesī priekšmets ir izgatavots vai iegādāts). Priekšmeta vecums tiek aprēķināts šādi: gads, kad ir iestājies apdrošināšanas gadījums, mīnus izgatavošanas/iegādes gads.
- 19.26 Apdrošināšanas sabiedrība ir tiesīga samazināt apdrošināšanas atlīdzību līdz 50% (piecdesmit procentiem) vai atteikties izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību, ja apdrošinājumaņēmējs, apdrošinātais, kopā ar viņiem dzīvojošs ģimenes loceklis vai persona, kura lieto apdrošināto īpašumu ar apdrošinājumaņēmēja vai apdrošinātā atļauju uz līguma vai cita tiesisku attiecību pamata, nav ievērojis šajos noteikumos noteiktos drošības noteikumus un tas radījis, veicinājis vai palielinājis zaudējumus vai bojājumus.
- 19.27 Apdrošināšanas sabiedrība ir tiesīga samazināt apdrošināšanas atlīdzību līdz 50% (piecdesmit procentiem) vai atteikties izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību, ja apdrošinājumaņēmēja, apdrošinātā, kopā ar viņiem dzīvojoša ģimenes locekļa vai personas, kura lieto apdrošināto īpašumu ar apdrošinājumaņēmēja vai apdrošinātā atļauju uz līguma vai cita tiesisku attiecību pamata, veikto celtniecības, uzstādīšanas vai remonta darbu sliktā kvalitātē vai nepiemērotu materiālu izmantošana radījusi, veicinājusi vai palielinājusi zaudējumus vai bojājumus.

20 VIRSAPDROŠINĀŠANA, ZEMAPDROŠINĀŠANA

- 20.1 Par virsapdrošināšanu tiek uzskaitīts gadījums, ja apdrošinājuma summa ir lielāka par apdrošināšanas objekta vērtību tieši pirms apdrošināšanas gadījuma iestāšanās. Virsapdrošināšanas gadījumā tiek izmaksāta apdrošināšanas atlīdzība, kas nepārsniedz atlīdzināmo zaudējumu summu, no kuras atskaitīta tālākai izmatošanai derīgā īpašuma vērtība un apdrošināšanas līgumā noteiktais pašrisks.
- 20.2 Par zemapdrošināšanu tiek uzskaitīts gadījums, ja apdrošinājuma summa ir mazāka par apdrošināšanas objekta faktisko vērtību tieši pirms apdrošināšanas gadījuma vai atjaunošanas vērtību tieši pirms apdrošināšanas gadījuma. Zemapdrošināšanas gadījumā, aprēķinot apdrošināšanas atlīdzību, atlīdzināmo zaudējumu summa tiek samazināta, izmantojot koeficientu, kas norāda proporciju starp apdrošinājuma summu un īpašuma faktisko vērtību tieši pirms apdrošināšanas gadījuma vai atjaunošanas vērtību tieši pirms apdrošināšanas gadījuma. No aprēķinātās summas tiek atskaitīta tālākai izmatošanai derīgā īpašuma vērtība un apdrošināšanas līgumā noteiktais pašrisks.

21 DROŠĪBAS NOTEIKUMI

- 21.1 Apdrošinājumaņēmējam, apdrošinātajam, kopā ar viņiem dzīvojošam ģimenes loceklim vai personai, kura lieto apdrošināto īpašumu ar apdrošinājumaņēmēja vai apdrošinātā atļauju uz līguma vai cita tiesisku attiecību pamata:
- 21.1.1 jāievēro LR normatīvajos aktos noteiktās ugunsdrošības, tehniskās ekspluatācijas prasības un būvnormatīvi;
 - 21.1.2 jānodrošina avārijas dienesta, policijas, ugunsdzēsēju, glābšanas un drošības dienestu brīva pieeja apdrošināšanas objektam;
 - 21.1.3 acīmredzama riska apstākļos nekavējoties jāveic aizsardzības un glābšanas pasākumi: jānotīra sniegs, kas ir sakrājies uz jumta, ja sniega smagums pārsniedz jumta struktūras izturības spēju; jāpārvieta īpašums vai jāaizsargā ēkas, ja tās apdraud vētra, plūdi, ūdens līmeņa celšanās, vilņi, ledus gabali;
 - 21.1.4 elektriskās ierīces, kas ir jūtīgas pret zibens izraisītu pārmērīgu strāvas spriegumu, ir jāaprīko ar atbilstošām aizsardzības ierīcēm;
 - 21.1.5 ja apdrošināšanas objektam ir uzstādītas uguns vai apsardzes signalizācijas, jānodrošina, lai tās būtu darba kārtībā un ieslēgtas;
 - 21.1.6 atklātas liesmas izmantošana, atkritumu un grūžu dedzināšana ir pieļaujama tikai bezvēja laika apstākļos un vienīgi īpaši atdalītā un iekārtotā vietā. Pēc darbu pabeigšanas uguns rūpīgi jānodzēš;
 - 21.1.7 elektroinstalācijas un elektrisko iekārtu remontdarbus, kā arī ugunsbīstamus darbus vai darbības ar liesmu, atļauts veikt tikai personām, kurām ir atbilstoša kvalifikācija un to apstiprinošs dokuments. Veicot ugunsbīstamas darbības un strādājot ar instrumentiem, kas rada dzirksteles, jānovērš dzirksteļu nokrišana uz viegli uzliesmojošām vielām vai materiāliem un jānodrošina darba vieta ar pirmās nepieciešamības ugunsdzēsamajām ierīcēm;
 - 21.1.8 dūmvadi un skursteņi jātīra ne retāk kā reizi gadā;
 - 21.1.9 nedrīkst izmantot bojātas gāzes iekārtas. Gāzes noplūdes gadījumā apdrošināšanas objektā jānoslēdz gāzes padeves ventiļi, nekavējoties jāveic telpu vēdināšana, kā arī nedrīkst ieslēgt vai izslēgt elektroiekārtas;
 - 21.1.10 ja apdrošināšanas objekts netiek apkurināts un ja gaisa temperatūra ir zemāka par 0°C, jāveic ūdens izvadīšana no apkures un ūdens sistēmām;
 - 21.1.11 atstājot apdrošināšanas objektu, ir jāaizslēdz ārdurvis un jāaizver visi logi, lūkas un tamlīdzīgas atveres, tā lai nebūtu iespējams brīvi iekļūt apdrošināšanas objektā;
 - 21.1.12 atslēgas (t.sk., kodus un apsardzes sistēmu atslēgas) nedrīkst uzglabāt trešajām personām viegli pieejamā un redzamā vietā. Uz atslēgām nedrīkst būt norādīts vārds, uzvārds, adrese vai cita informācija, kas ļauj identificēt apdrošināšanas objektu. Ja atslēgas (t.sk., kodu un apsardzes sistēmu atslēgas) tiek nozaudētas vai nokļūst trešo personu prettiesiskā valdījumā, nekavējoties jāveic slēdzeņu un kodu nomainīšana;
 - 21.1.13 medību ieroči uzskatāmi par apdrošinātiem, ja apdrošinājumaņēmējs, apdrošinātais un ar kopā ar viņiem dzīvojošs ģimenes loceklis ir saņēmi medību ieroču iegādāšanas un glabāšanas atļaujas saskaņā ar LR normatīvu aktu prasībām. Šaujameroci un tā munīciju glabā slēgtā seifā vai metāla skapī (metāla kastē), nodrošinot tādu glabāšanas apstākļus, kas nepieļauj nejaušu ieroča vai munīcijas nokļūšanu nepiederošu personu rokās, ievērojot LR normatīvu aktu prasību.

III. CIVILTIESISKĀS ATBILDĪBAS APDROŠINĀŠANA

Šo noteikumu sadaļu „Civiltiesiskā atbildības apdrošināšana” piemēro civiltiesiskās atbildības apdrošināšanai kopā ar I. sadaļu ”Vispārējie noteikumi”.

22 CIVILTIESISKĀS ATBILDĪBAS APDROŠINĀŠANAS SADAĻĀ LIETOTIE TERMINI

- 22.1 **Apdrošināšanas objekts** – apdrošinātā civiltiesiskā atbildība par trešajām personām nodarītajiem zaudējumiem.
- 22.2 **Apdrošināšanas gadījums** – ir gadījums, kas noticis apdrošināšanas polisē norādītajā teritoriālā seguma robežās, apdrošināšanas perioda laikā un radījis trešajai personai tiešu materiālu zaudējumu, par kura atlīdzināšanu apdrošināšanas sabiedrībai iesniegta prasība apdrošināšanas perioda laikā vai ne vēlāk kā 1 (viena) gada laikā pēc apdrošināšanas perioda beigām.
- 22.3 **Apdrošinātais** – apdrošināšanas polisē norādītā persona, kuras civiltiesiskā atbildība ir apdrošināta.
- 22.4 **Trešā persona** - persona, kura zaudējuma rašanās brīdī nav Apdrošinājumaņēmējs, Apdrošinātais vai to ģimenes loceklis vai radnieks.
- 22.5 **Tiešs materiāls zaudējums** - personas veselībai vai mantai radīts tiešs zaudējums:
- 22.5.1 **Zaudējums personas veselībai** - zaudējumi sakarā ar trešās personas ārstēšanu, pārejošu darba nespēju, darba spēju zudumu vai nāvi;
 - 22.5.2 **Zaudējums personas mantai** - zaudējums, kas radies sakarā ar trešās personas īpašuma bojājumu vai bojāeju.
- 22.6 **Tiesvedības izdevumi** – ar apdrošināšanas sabiedrību iepriekš rakstiski saskaņoti apdrošinātā izdevumi zaudējumu atlīdzības prasības, kas celta pret apdrošināto, izskatīšanai tiesā.
- 22.7 **Mājas kustonis** – suns, kaķis, kāmis, šinšilla, akvārija zivs, papagailis, kanārijputniņš u.tml., izņemot rāpuļus un savvaļas dzīvniekus.
- 22.8 **Kapitālmonts un rekonstrukcija** – būvniecības darbi, kuru veikšanai nepieciešama būvatļauja.

23 ATLĪDZINĀMIE ZAUDĒJUMI

- 23.1 Apdrošināšanas sabiedrība saskaņā ar apdrošināšanas līguma noteikumiem, izņēmumiem un nosacījumiem atlīdzinās tos zaudējumus, par kuriem apdrošinātais ir atbildīgs un kuri tam jāatlīdzina par nodarītajiem tiešajiem materiālajiem zaudējumiem trešās personas mantai vai veselībai saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem, un kuri radušies un atklāti apdrošināšanas polisē norādītajā teritoriālā seguma robežās un apdrošināšanas perioda laikā.
- 23.2 Bez īpašas norādes apdrošināšanas polisē šī apdrošināšana ietver:
- 23.2.1 zemes, ēku, telpu īpašnieka vai īrnieka civiltiesisko atbildību;
 - 23.2.2 mājas kustoņa īpašnieka civiltiesisko atbildību;
 - 23.2.3 tiesvedības izdevumus.

- 23.3 Ja apdrošināšanas polisē norādīts, ka apdrošināta Vispārējā civiltiesiskā atbildība, bez īpašas norādes šī apdrošināšana ietver:
- 23.3.1 transportlīdzekļu vai citas pašgājējas tehnikas, kas saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem nav reģistrējama, īpašnieka civiltiesisko atbildību;
 - 23.3.2 gājēja un velosipēdista civiltiesisko atbildību;
 - 23.3.3 civiltiesisko atbildību saistībā ar sporta nodarbībām, izņemot sporta sacensības, medības, auto un moto sportu un profesionālo sportu.
- 23.4 Apdrošināšanas aizsardzība darbojas tādā apjomā, kas atbilst no Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem izrietošās civiltiesiskās atbildības apjomam.
- 23.5 Apdrošināšanas polisē noteiktais atbildības limits par apdrošināšanas gadījumu un par apdrošināšanas periodu kopā ir maksimālā apdrošināšanas atlīdzības summa zaudējumu kompensēšanai, lietas izskatīšanai un tiesvedības izdevumiem attiecīgi viena apdrošināšanas gadījuma rezultātā un visa apdrošināšanas perioda laikā.
- 23.6 Apdrošināšanas gadījumi, kuri radušies viena un tā paša notikuma vai apstākļu rezultātā, tiek uzskatīti par vienu apdrošināšanas gadījumu, neatkarīgi no tā, vai tie ir atklāti viena vai vairāku apdrošināšanas periodu laikā. Ja atsevišķi zaudējumi, kas saistīti ar vienu apdrošināšanas gadījumu, tiek atklāti dažādos apdrošināšanas periodos, tie tiek uzskatīti par notikumiem tajā apdrošināšanas periodā, kura laikā tika atklāts pirmais apdrošināšanas gadījums.
- 23.7 Ja vairāk nekā viena persona ir atbildīga par vienu apdrošināšanas gadījumu, šis apdrošināšanas līgums atlīdzina tikai to zaudējumu daļu, kas attiecas uz apdrošinātā atbildības pakāpi. Ja atbildības pakāpe nav tieši nosakāma, šī apdrošināšana atlīdzina zaudējumu daļu, kas attiecas uz apdrošinājuma ņēmēju vai apdrošināto, sadalot zaudējumu apjomu uz personu skaitu.
- 23.8 Ja apdrošinājuma ņēmējs vai apdrošinātais, iestājoties apdrošināšanas gadījumam, atlīdzinājis zaudējumus vai devis atlīdzības solījumu trešajai personai bez apdrošināšanas sabiedrības rakstiskas piekrišanas, tas apdrošināšanas sabiedrībai neuzliek par pienākumu atlīdzināt zaudējumus.
- 23.9 Ja apdrošināšanas sabiedrība piekrīt izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību trešajai personai, bet apdrošinājuma ņēmējs vai apdrošinātais tam nepiekrīt, tad apdrošināšanas sabiedrībai nav pienākums apmaksāt papildus izmaksas, kuras radušās tā rezultātā.

24 APDROŠINĀTAIS/ -TIE

- 24.1 Apdrošinātais/-tie var būt apdrošināšanas polisē norādītie:
- 24.1.1 apdrošinājuma ņēmēja ģimenes locekļi, t.i., bērni, vecāki, laulātais vai persona, ar kuru apdrošinājuma ņēmējam ir kopēja saimniecība;
 - 24.1.2 persona, kas veic māsasaimniecības darbus apdrošinājuma ņēmēja, kas ir fiziska persona, īpašumā vai īrētājās telpās.

25 APDROŠINĀŠANAS TERITORIJA

- 25.1 Ja apdrošināšanas polisē norādītais apdrošināšanas veids ir Vispārējās civiltiesiskās atbildības apdrošināšana, tad teritoriālais segums saskaņā ar apdrošināšanas polisē norādīto var būt:
- 25.1.1 Latvija;
 - 25.1.2 Eiropa.
- 25.2 Apdrošinot namīpašnieka, dzīvokļa īpašnieka vai īrnieka civiltiesisko atbildību, teritoriālais segums ir apdrošināšanas polisē norādītā nekustamā īpašuma adrese, par kura uzturēšanu ir atbildīgs apdrošinātais vai kuru īrē apdrošinātais.

26 PAPILDUS IZŅĒMUMI

- 26.1 Apdrošinot risku civiltiesisko atbildību, papildus izņēmumiem, kas uzskaitīti šo noteikumu 7.punktā, apdrošināšanas sabiedrība neatlīdzina:
- 26.1.1 zaudējumus, kuru cēlonis ir bijis notikums pirms apdrošināšanas līguma spēkā stāšanās dienas;
 - 26.1.2 zaudējumus trešajām personām, ja tos izraisījuši nepārvaramas varas apstākļi;
 - 26.1.3 zaudējumus, ko izraisījuši apdrošinātā profesionālā darbība;
 - 26.1.4 bojājumus īpašumam, kurš nodots apdrošinātā valdījumā, turējumā, lietojumā vai citādi uzticēts apdrošinātajam, izņemot gadījumus, ja ir apdrošināta īrnieka civiltiesiskā atbildība;
 - 26.1.5 zaudējumus, kas radušies pašam apdrošinājuma ņēmējam vai apdrošinātajam, vai to ģimenes locekļiem, t.i., bērniem, vecākiem, laulātajam vai personai, ar kuru apdrošinājuma ņēmējam vai apdrošinātajam ir kopēja saimniecība;
 - 26.1.6 zaudējumus, kas saistīti ar līgumsaistību novēlotu vai nepilnīgu izpildi vai neizpildi, vai kas radušies solījumu vai doto garantiju rezultātā un kas nebūtu spēkā bez šīm saistībām;
 - 26.1.7 finansiālos zaudējumus, netiešus zaudējumus (izrietošos), t.sk., negūtos ienākumus jeb atrauto peļņu un morālo kaitējumu;
 - 26.1.8 zaudējumus, ko izraisījis apdrošinātais kā LR reģistrējamo sauszemes, ūdens un gaisa satiksmes līdzekļa īpašnieks vai vadītājs;
 - 26.1.9 zaudējumus, kas rodas no AIDS, hepatīta u.c. slimībām;
 - 26.1.10 zaudējumus, kas radušies aku, novadcauruļu, grāvju vai citu līdzīgu objektu pārplūšanas (piepildīšanās) rezultātā;
 - 26.1.11 zaudējumus, kas saistīti ar naudas soda uzlikšanu (kriminālsodu, administratīvo sodu), soda sankcijām par līguma nepildīšanu vai nepilnīgu pildīšanu (līgumsodu, nokavējuma naudu, procentus), vai citām līdzīgām sankcijām;
 - 26.1.12 zaudējumus, kas radušies tāda kapitālremonta vai rekonstrukcijas dēļ, kuru veikšanai normatīvajos aktos paredzētajā kārtībā nepieciešams saņemt būvatļauju;
 - 26.1.13 zaudējumus, ko apdrošinājuma ņēmējs vai apdrošinātais nodarījis trešajai personai tīši, apzināti, ar ļaunu nolūku vai rupjas neuzmanības dēļ.

27 RĪCĪBA ZAUDĒJUMU NODARĪŠANAS GADĪJUMĀ

- 27.1 Apdrošinātajam jāinformē apdrošināšanas sabiedrība nekavējoties, bet ne vēlāk kā 3 (trīs) darba dienu laikā no brīža, kad tas kļuvis iespējams, rakstiskā veidā:
- 27.1.1 par katru gadījumu, kas var novest pie trešo personu prasībām pret apdrošināto par zaudējumu atlīdzināšanu;
 - 27.1.2 par katru apdrošinātajam izvirzīto zaudējumu atlīdzības prasību.
- 27.2 Apdrošinājuma ņēmējam vai apdrošinātajam jāiesniedz apdrošināšanas sabiedrībai rakstisks apdrošināšanas atlīdzības pieteikums nekavējoties, tiklīdz tas iespējams, bet ne vēlāk, kā 1 (viena) gada laikā no dienas, kurā apdrošinājuma ņēmējs vai apdrošinātais zināja vai bija informēts par apdrošinātā civiltiesiskās atbildības iestāšanos un ne vēlāk kā 1 (viena) gada laikā pēc apdrošināšanas perioda beigām. Prasības pieteikumam jāpievieno cietušās trešās personas rakstiska prasība.

28 SPECIĀLIE NOSACĪJUMI ATTIECĪBĀ UZ APDROŠINĀŠANAS ATLĪDZĪBAS PIETEIKUMA IZSKATĪŠANU UN APDROŠINĀŠANAS ATLĪDZĪBAS NOTEIKŠANU

- 28.1 Ja zaudējumu atlīdzināšanas prasība tiek iesniegta tiesas ceļā, apdrošinājuma ņēmējam vai apdrošinātajam jānodrošina apdrošināšanas sabiedrībai iespēja piedalīties tiesas procesā, jāpiešķir apdrošināšanas sabiedrības norīkotam pārstāvim visas pilnvaras un jāsniedz nepieciešamie paskaidrojumi.
- 28.2 Apdrošināšanas sabiedrība izmaksā atlīdzību trešajai personai ar dokumentiem pierādīto tiešo materiālo zaudējumu apmērā.
- 28.3 Apdrošinātā tiesvedības izdevumi ietilpst atbildības limitā un tiek atlīdzināti pie nosacījuma, ka:
- 28.3.1 tiesvedība attiecas uz zaudējumiem vai kaitējumu, kuri atlīdzināmi saskaņā ar šiem apdrošināšanas noteikumiem,
 - 28.3.2 prasība tika pieteikta apdrošināšanas sabiedrībai pirms tiesvedības uzsākšanas, ja apdrošinājuma ņēmējs vai apdrošinātais tika par to informēts pirms tiesvedības uzsākšanas.
- 28.4 Civiltiesiskās atbildības apdrošināšanas gadījumā kopējā izmaksātā apdrošināšanas atlīdzība vai apdrošināšanas perioda laikā vairāku izmaksāto apdrošināšanas atlīdzību kopējā summa nevar pārsniegt apdrošināšanas polisē noteikto atbildības limitu.
- 28.5 Ja zaudējumi nodarīti vairāk nekā vienai personai un zaudējumu faktiskais apmērs pārsniedz apdrošināšanas polisē norādīto atbildības limitu vienam gadījumam, apdrošināšanas atlīdzība tiek aprēķināta katram prasītājam proporcionāli viņam nodarīto zaudējumu apmēram, lai kopējā izmaksājamā atlīdzība nepārsniegtu polisē norādīto atbildības limitu vienam gadījumam.